

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

ปริญญา

.....เศรษฐศาสตร์สหกรณ์..... สาขา..... สหกรณ์.....

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
พระนครศรีอยุธยา จำกัด

Factors Affecting Demand for Agricultural Credit of Members of Phra Nakhon Si
Ayutthaya Agricultural Cooperative Ltd.

นามผู้วิจัย นายวรกฤษ ชงภักดิ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(.....อาจารย์พรประภา สกุลแสง, Ph.D.....)

หัวหน้าภาควิชา

(.....รองศาสตราจารย์วิจิตต์ศรี สงวนวงศ์, Dr.rer.soc.oec.....)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(.....รองศาสตราจารย์กัญจนา ชีระกุล, D.Agr.....)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สิงสิงจิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

Factors Affecting Demand for Agricultural Credit of Members of
Phra Nakhon Si Ayutthaya Agricultural Cooperative Ltd.

โดย

นายวรกฤษ ชงภักดี

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารกฤษ ชงภักดี 2554: ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พรประภา สกุลแสง, Ph.D. 119 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ปีการเพาะปลูก 2553/54 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จำนวน 268 คน และใช้วิธีวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน

ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดเฉลี่ย 96,219.51 บาท/ครัวเรือน ในรูปของวัสดุการเกษตรเฉลี่ย 9,393.51 บาท/ครัวเรือน และจากการวิเคราะห์สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปเงินสด ได้แก่ รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ พื้นที่ทำการเกษตร และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สามารถนำมาอธิบายความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก ได้ร้อยละ 56.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 43.5 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปวัสดุการเกษตร ได้แก่ รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และพื้นที่ทำการเกษตร สามารถนำมาอธิบายความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก ได้ร้อยละ 67.1 ส่วนที่เหลือร้อยละ 32.9 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ สหกรณ์ควรพิจารณา รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน ในการให้สินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดกับสมาชิก และพิจารณา พื้นที่ทำการเกษตร ในการให้สินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรกับสมาชิก เพราะจากการศึกษา พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้สูงสุด

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Worakrit Thongpukdee 2011: Factors Affecting Demand for Agricultural Credit of Members of Phra Nakhon Si Ayutthaya Agricultural Cooperative Ltd. Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperative. Thesis Advisor: Miss Pornprapa Sakulsaeng, Ph.D. 119 pages.

The objective of this study was to analyze factors affecting demand for short-term credit for agricultural of members of Phra Nakhon Si Ayutthaya Agricultural Cooperative Ltd. During the crop year of 2010/2011. The data applied for the purpose of the present study is gathered from the in-depth interviews with 268 members of Cooperative. Multiple linear regression was applied for the analysis of the data.

The results of study found revealed that the household member demand for agricultural credit in terms of average cash 9,393.51 baht and average agricultural materials 9,393.51 baht. And the results of multiple linear regression analysis revealed that factors which affected the demand for cash agricultural credits i.e. household expenditure in agriculture, interest rate, agricultural areas and debt of household. These factors could explain 56.5 percent of the member agricultural credit demand; the remaining 43.5 percent was influenced by other factors not specified in the education. And factors which affected the demand for agricultural credits is agricultural materials i.e. household income non-agriculture, debt of household and agricultural areas. These factors could explain 67.1 percent of the member agricultural credit demand; the remaining 32.9 percent was influenced by other factors not specified in the education.

This study suggested that the cooperative should consider household expenditure in agriculture to provide agricultural credit in terms of cash to members and agricultural areas to provide agricultural credit in terms of agricultural materials to members. It is because of these factors showed these high influence to forecast demand for agricultural credit of members of Phra Nakhon Si Ayutthaya Agricultural Cooperative Ltd.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์มาได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์พรประภา สกุลแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบ และกรรมการทุกท่านที่ได้ให้ คำแนะนำ เสนอแนะ ซึ่งจุดข้อบกพร่องด้วยความปรารถนาดี เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับการแก้ไขให้ได้ เนื้อหาที่สมบูรณ์มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กันอย่างมีสาระชัดเจนมากขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ได้ให้ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ นอกจากนี้ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้ประสบความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดา - มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และเป็นแรงใจอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จในการเขียน วิทยานิพนธ์ครั้งนี้

วรกฤษ ธงภักดี

ตุลาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
สมมติฐาน	6
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	11
แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อการเกษตร	15
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์	16
ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์	20
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
กรอบแนวคิดการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
วิธีการรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษา	39
ที่ตั้ง	39
ประชากร	39
การปกครอง	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สภาพภูมิประเทศ	40
สภาพภูมิอากาศ	41
ทรัพยากรธรรมชาติ	42
สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	44
บทที่ 5 ผลการวิจัย	46
สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	46
สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	50
ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	62
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	67
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	79
ข้อเสนอแนะ	84
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	85
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	86
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	90
ภาคผนวก ข ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2552	96
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	110
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นแก่สมาชิก ปี 2548-2552	3
2	การขายสินค้าประเภทการเกษตรแก่สมาชิก ปี 2548-2552	4
3	การใช้ตัวแปรอิสระในแบบจำลอง	31
4	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม	36
5	สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	47
6	การถือครองที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตร	50
7	รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้	53
8	รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้	54
9	รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย	55
10	รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย	56
11	ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	57
12	จำนวนเงินออมของครัวเรือน	60
13	ลักษณะการกู้เงินของสมาชิก	63
14	ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่ครัวเรือนสมาชิกกู้จากสหกรณ์	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปลงทุนในการเกษตร	65
16	จำนวนเงินกู้ที่ครัวเรือนสมาชิกต้องการ	65
17	วัตถุประสงค์ของการขอกู้	66
18	ความสามารถในการชำระหนี้	66
19	สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด	67
20	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ	69
21	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ	70
22	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ	73
23	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อหาสมการสมการที่สมบูรณ์	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ	75
25	สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตร ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งในรูปของเงินสด และวัสดุการเกษตร	77

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นแก่สมาชิกเฉลี่ยต่อสัญญา ปี 2548 – 2552	4
2	การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนมีไม่จำกัด	21
3	การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนมีจำกัด	22
4	การใช้ปัจจัย X เมื่อมีการกู้ยืมเงิน	22
5	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับแปรตาม	34
6	แผนที่อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา	40

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของประเทศ กล่าวคือ นอกจากจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ประชาชาติที่สำคัญแล้ว ยังเป็นอาชีพหลักของประชากรมากกว่า 2 ใน 3 ของประเทศ และเป็นທີ່ประจักษ์กันดีว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ในนั้นมีรายได้ต่ำ ซึ่งการที่ประเทศกำลังพัฒนาจะพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และระดับการครองชีพให้ดีขึ้นนั้น ควรจะต้องเอาใจใส่กับการพัฒนาทางการเกษตรอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ ในส่วนของประเทศไทยรัฐบาลก็ได้ตระหนักอยู่เสมอว่าความเจริญของประเทศไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจหรือสังคม จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชากรในชาติมีฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ใช่อยู่ในลักษณะที่มองเห็นความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากที่รัฐบาลมีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปี 2504 จนถึงแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางหรือนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และวิธีการสหกรณ์ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่รัฐบาลได้นำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีความมั่นใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการที่สนับสนุนให้เกษตรกรมีการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการครองชีพ ซึ่งไม่สามารถจะแก้ไขได้โดยลำพังคนเดียว การแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพและการครองชีพด้วยวิธีการสหกรณ์นี้สามารถใช้ได้ในกลุ่มของประชากรทุกกลุ่มอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอาชีพเกษตรกร เนื่องจากเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด ที่จะต้องอาศัยการร่วมมือกันเพื่อช่วยตัวเกษตรกรตามวิธีการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตร ดังที่มีเกษตรกรเป็นจำนวนมากได้ร่วมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้นอย่างกว้างขวางอยู่แล้วในขณะนี้ รวมทั้งประชาชนกลุ่มอื่นๆ ที่ร่วมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามอาชีพของตน

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งในจำนวน 7 ประเภท ที่มีในประเทศไทยซึ่ง การดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรมีลักษณะเอนกประสงค์ คือ มีธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจซื้อ ธุรกิจขาย ธุรกิจบริการและธุรกิจการส่งเสริมการเกษตร ธุรกิจที่กล่าวมาข้างต้น ธุรกิจสินเชื่อถือว่าเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญธุรกิจหนึ่ง กล่าวคือ สินเชื่อหรือเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจาก ที่ดิน แรงงาน และปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่เกษตรกรจำเป็นต้องใช้ในการทำการเกษตรเมื่อสินเชื่อหรือ เงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญแล้ว การขาดแคลนเงินทุนจึงมีผลทำให้ผลผลิตต่อไร่ตกต่ำได้ ทั้งนี้ เนื่องจากเกษตรกรหรือสมาชิกสหกรณ์ไม่มีเงินทุนไปซื้อปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง หรือ ค่าจ้างแรงงานเพื่อใช้ในไร่นาไม่สามารถหาซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ดีมาเพาะปลูก และไม่อาจใช้เทคโนโลยีแผนใหม่ได้ ดังนั้น ถ้าสมาชิกสหกรณ์มีเงินทุนไม่เพียงพอก็จะทำให้การลงทุนการผลิต กระทำได้ไม่เต็มที่ซึ่งมีผลกระทบทำให้ผลผลิตหรือผลตอบแทนได้น้อยด้วย

ดังนั้น ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์นั้นจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ และ รัดกุม จึงจะช่วยให้สมาชิกผู้ได้รับสินเชื่อและสหกรณ์ผู้จ่ายสินเชื่อประสบผลดีเป็นประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย มีการกล่าวกันว่า สินเชื่อนั้นถ้าใช้ให้เป็นและใช้อย่างถูกต้องก็จะเป็นคุณอนันต์ แต่ถ้าหากใช้ไม่เป็นและใช้ไม่ถูกต้องก็จะก่อให้เกิดโทษอย่างมหันต์เช่นกัน ดังนั้น ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อถ้าหาก สหกรณ์คำนึงถึงผลได้คือดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ คืบของสมาชิกแล้ว ก็จะทำให้เกิดผลเสียแก่สหกรณ์และตัวสมาชิกเอง และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในภาคเกษตร ไม่ว่าจะเป็นด้านราคา ผลผลิตตกต่ำ หรือปัจจัยทางการเกษตรมีราคาแพง และเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางให้ระบบสินเชื่อการเกษตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์ การเกษตรต่างๆ จึงได้กำหนดระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ขึ้นถือใช้ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ สมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ได้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้เกิดขึ้นจากการควบสหกรณ์หาทุนขนาด เล็กจำนวน 13 แห่ง เข้าด้วยกัน เป็นสหกรณ์ระดับอำเภอ เมื่อ 1 พฤษภาคม 2514 โดยจัดเข้าอยู่ใน สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ชนิดไม่จำกัด และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภท สหกรณ์ การเกษตรชนิดจำกัด ในวันที่ 1 สิงหาคม 2517 และได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันจดทะเบียนเป็นต้น มา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกได้รับบริการด้านสินเชื่อที่รวดเร็ว เพื่อให้สมาชิกได้รับวงเงิน กู้ที่สูงขึ้น เพื่อขยายธุรกิจซื้อของสหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ กรรมการและสมาชิกได้รับความรู้ความเข้าใจระบบงานสหกรณ์ และเพื่อให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ ดีขึ้น ซึ่งสหกรณ์ได้ให้บริการแก่สมาชิกด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ธุรกิจซื้อ 2. ธุรกิจเช่าซื้อทรัพย์สิน

3. ธุรกิจรับฝากเงิน 4. ธุรกิจขาย 5. ธุรกิจสินเชื่อ (สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด, 2553)

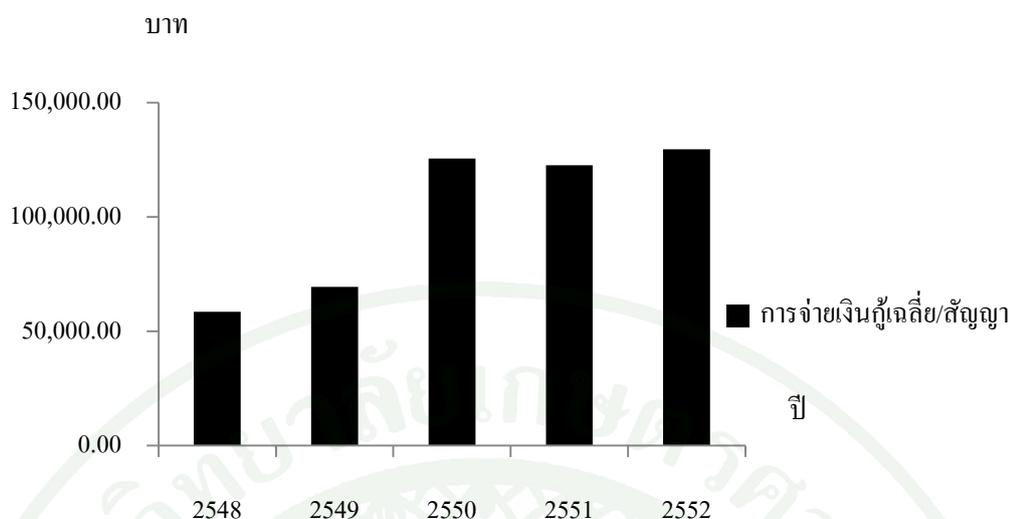
บรรดาธุรกิจข้างต้น “ธุรกิจสินเชื่อการเกษตร” (agricultural credit) นับว่าเป็นธุรกิจที่สมาชิกให้ความสนใจและใช้บริการเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากสินเชื่อการเกษตรได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีเงินทุนไปเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร เช่น ซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ดี ซื้อปุ๋ย ซื้อยาฆ่าแมลง จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการเกษตร ตลอดจนนำมาลงทุนปรับปรุงและจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประกอบอาชีพทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงของชีวิตและครอบครัว

ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด มี 2 ลักษณะ คือ เป็นเงินสด และเป็นวัสดุการเกษตร ในส่วนของการจ่ายสินเชื่อเงินสดจากรายงานกิจการประจำปีเป็นที่น่าสังเกตว่า การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นมีสัดส่วนที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่อนำมาคิดเฉลี่ยต่อสัญญา และเห็นได้ชัดเจนคือในปี 2550 ที่มีการจ่ายเงินกู้เฉลี่ยต่อสัญญาสูงกว่าปี 2549 เกือบเท่าตัว ซึ่งยังไม่ทราบแน่ชัดว่าปัจจัยใดเป็นตัวกำหนดความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นอีกในอนาคต

ตารางที่ 1 การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นแก่สมาชิก ปี 2548-2552

ปี	การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก (บาท)	สัญญา	เฉลี่ย/สัญญา (บาท)
2548	4,444,000	76	58,473.68
2549	6,657,000	96	69,343.75
2550	9,666,000	77	125,532.47
2551	7,967,000	65	122,569.23
2552	10,756,000	83	129,590.36

ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (2548 - 2552)

ภาพที่ 1 การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นแก่สมาชิกเฉลี่ยต่อสัญญา ปี 2548 - 2552

ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (2548 - 2552)

ส่วนสินค้าวัสดุการเกษตรเป็นธุรกิจซื้อของสหกรณ์ซึ่งสหกรณ์ได้ให้จำหน่ายแก่สมาชิกทั้งเงินสด และเงินเชื่อ มีระยะเวลาการชำระคืนไม่เกิน 10 เดือน และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สินเชื่อทราบมาว่ายอดการขายปุ๋ยในแต่ละปีโดยประมาณการสมาชิกจะซื้อเป็นเงินเชื่อถึงร้อยละ 90 มีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่ซื้อเป็นเงินสด (ชาคริต ทิพย์ธรา, 2554) ซึ่งนับว่าสมาชิกซื้อเป็นเงินเชื่อสูงมาก และจากผลการดำเนินงานตัวเลขธุรกิจนับว่าใกล้เคียงกับสินเชื่อเงินสดของสหกรณ์ แต่ยอดขายรวมถึงการซื้อเชื่อวัสดุการเกษตรจะขึ้นๆ ลงๆ โดยเฉพาะในปี 2549 ที่มียอดสูงกว่าในปี 2548 ถึง 7,696,836 บาท และค่อยๆ ลดลง จนในปี 2552 ที่ยอดขายรวมถึงการซื้อเชื่อได้เพิ่มขึ้นมาอีกครั้งเหมือนเป็น วัฏจักรเศรษฐกิจ จนทำให้ผู้วิจัยอยากทราบว่าเป็นเพราะปัจจัยใดที่มีผลกระทบ

ตารางที่ 2 การขายสินค้าประเภทการเกษตรแก่สมาชิก ปี 2548-2552

ปี	ขายปุ๋ย (บาท)	ซื้อเป็นเงินเชื่อ 90%	ซื้อเป็นเงินสด 10%	ต้นทุนขาย	กำไร (บาท)
2548	3,088,460	2,779,614	308,846	2,955,480	132,980
2549	11,640,500	10,476,450	1,164,050	10,890,619	749,881
2550	8,305,380	7,474,842	830,538	7,752,298	553,082
2551	8,006,780	7,206,102	800,678	7,748,470	258,310
2552	12,779,200	11,501,280	1,277,920	11,726,196	1,053,004

หมายเหตุ: ยอดการซื้อเชื่อ 90% และซื้อเงินสด 10% ได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สินเชื่อโดยการประมาณการจากยอดขาย

ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (2548 - 2552)

นอกจากนี้ จากการตรวจสอบเอกสารยังไม่เคยมีรายงานการศึกษาว่าปัจจัยใดที่เป็นตัวกำหนดความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีลักษณะไม่คงที่ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สหกรณ์จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์ สามารถให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิกสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกในการทำการเกษตร ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้สมาชิกมีเงินทุนในการประกอบอาชีพการเกษตรซึ่งเป็นรายได้หลักของครอบครัว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
2. เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้ทราบถึงความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อสหกรณ์จะได้จัดหาเงินทุนไว้สนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างเหมาะสม และได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” ปีการเพาะปลูก 2553/54 เป็นการศึกษาเฉพาะปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นทั้งที่รับเป็นเงินสด และเป็นวัสดุการเกษตร

2. ปัจจัยที่ทำการศึกษามีดังนี้ อายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่การเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน การออมของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

3. พื้นที่ในเขตการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด มีอาณาเขตพื้นที่ 14 ตำบล คือ ตำบลไผ่ลิง ตำบลสวนพริก ตำบลบ้านใหม่ ตำบลหันตรา ตำบลบ้านรุน ตำบลภูเขาทอง ตำบลคลองตะเคียน ตำบลคลองสวนพลู ตำบลสำเภาล่ม ตำบลบ้านเกาะ ตำบลปากกราน ตำบลคลองสระบัว ตำบลบ้านป้อม และตำบลวัดคูม

4. การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ผลประกอบการของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยดูจากรายงานกิจการประจำปี ในปี 2548 – 2552 ซึ่งประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบต้นทุนขาย/บริการ รวมถึงบทสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สินเชื่อสหกรณ์เป็นข้อมูลประกอบการศึกษา

สมมติฐาน

1. อายุ มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุมากขึ้นย่อมมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากขึ้น ทำให้มีความต้องการสินเชื่อเพื่อไปลงทุนในการเกษตรมากขึ้น ดังนั้น อายุจึงเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

2. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากการเป็นสมาชิกมาเป็นระยะเวลานาน ความน่าเชื่อถือจากการมีส่วนร่วมในธุรกิจของสหกรณ์ก็จะเพิ่มขึ้นทำให้สามารถกำหนดวงเงินกู้ได้สูงกว่าเกษตรกรที่เพิ่งเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก ดังนั้น ระยะเวลาการเป็นสมาชิก เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีส่วนสำคัญมีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก จึงมีความต้องการสินเชื่อเพื่อมาใช้ในการลงทุนมาก เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน ดังนั้น จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

4. พื้นที่ทำการเกษตร มีส่วนสำคัญมีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรที่มากขึ้นทำให้ต้องใช้เงินทุนในการทำการเกษตรสูงขึ้นและส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น พื้นที่ทำการเกษตร เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

5. รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง การที่รายได้ในภาคการเกษตรซึ่งเป็นรายได้หลักของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ก็จะทำให้สมาชิกมีเงินทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ดังนั้น รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

6. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน บางครั้งรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนก็มีส่วนในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเช่นกัน เนื่องจากรายได้ในภาคการเกษตรกับรายได้นอกภาคการเกษตรแยกออกจากกันไม่ได้มักจะเอามารวมไว้ด้วยกัน ดังนั้นถ้ารายได้นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ลดลง) ก็จะทำให้สมาชิกมีเงินทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ฉะนั้น รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

7. รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการผลิตของสมาชิก หากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จะทำให้ต้องใช้เงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการเกษตร ส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรเพิ่มสูงขึ้นด้วย ดังนั้นรายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

8. รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน บางครั้งรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนก็มีส่วนในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเช่นกัน เนื่องจากรายจ่ายในภาคการเกษตรกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนแยกออกจากกันไม่ได้ ดังนั้น ถ้ารายจ่ายนอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ลดลง) ความต้องการสินเชื่อก็จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) ด้วย ฉะนั้นรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

9. ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากสมาชิกจำเป็นต้องมีเงินทุนเพื่อไปลงทุนทำการเกษตร ยิ่งมีหนี้สินมากก็แสดงว่ามีเงินทุนน้อย ยิ่งทำให้ต้องการเงินสินเชื่อมาก ดังนั้น ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

10. การออมของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากการที่สมาชิกมีเงินออมไว้มากแล้ว การลงทุนทำการเกษตรก็จะใช้ทุนของตนเอง ทำให้ความต้องการสินเชื่อก็จะลดลง ดังนั้น การออมของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

11. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่สำคัญต่อปริมาณสินเชื่อเนื่องจากตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น (ลดลง) จะทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

นิยามศัพท์

ความต้องการสินเชื่อการเกษตร หมายถึง ปริมาณเงินกู้และวัสดุการเกษตรที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด กู้ยืมจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อนำไปลงทุนในการเกษตร

สินเชื่อระยะสั้น หมายถึง เงินกู้ที่สมาชิกกู้จากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยต้องใช้คืนสหกรณ์ภายใน 1 ปี และวัสดุการเกษตรที่สมาชิกซื้อจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เป็นเงินเชื่อโดยต้องใช้คืนสหกรณ์ภายใน 10 เดือน

พื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง ที่ดินที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรของสมาชิก ประกอบด้วย ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า ที่ดินที่ได้รับทำฟรี และได้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้จากการทำการเกษตรทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง รายได้ที่ได้รับนอกภาคการเกษตร รวมถึงรายได้อื่นจากสมาชิกภายในครอบครัว

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด รวมค่าแรงงานของตนเองด้วย

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคประจำวัน ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

การออมของครัวเรือน หมายถึง จำนวนเงินฝากของครัวเรือน ที่ฝากกับสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด สถาบันการเงินต่างๆ รวมถึงจำนวนเงินที่ครัวเรือนให้ ญาติ พี่น้อง เพื่อน บ้าน พ่อค่านายทุน กู้ยืมด้วย

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน หมายถึง จำนวนเงินกู้ของครัวเรือน ที่กู้กับสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งที่รับเป็นเงินสดและเป็นวัสดุการเกษตร รวมถึงเงินกู้จากสถาบันการเงินต่างๆ และ ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน พ่อค่านายทุน เป็นต้น

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามประกาศของสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด

ปริมาณสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ หมายถึง ปริมาณเงินกู้ที่คณะกรรมการฝ่ายเงินกู้พิจารณาอนุมัติให้สมาชิกกู้

ปีการเพาะปลูก 2553/54 หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งจะเริ่มการผลิตในฤดูฝน โดยกำหนด
ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2553 ถึง 30 เมษายน 2554

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” ได้อาศัยแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อการเกษตร
3. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์
4. ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

ความปรารถนาของมนุษย์ที่ต้องการเห็น “สังคมที่สมบูรณ์” เป็นสังคมที่งดงามตามอุดมคติ มีระบบสวัสดิการทางเศรษฐกิจที่ดี มีความยุติธรรมในสังคม นับเป็นความปรารถนาที่ไม่เคยจบสิ้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามนุษย์มีความพยายามที่จะคิดหาหนทางปรับปรุงสังคมให้น่าอยู่มาโดยตลอด แต่ความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ยังไม่มีปรากฏให้เห็น ทั้งนี้ด้วยเหตุมากมาย วิธีการ “สหกรณ์” เป็นรูปแบบหนึ่งของความพยายามที่จะจัดระเบียบระบบเศรษฐกิจ และสังคมโลกให้ดีขึ้น ด้วยแนวปฏิบัติที่ไม่รุนแรง อาศัยความร่วมมือกันอย่างสมัครใจ โดยมีความหวังว่า จะสามารถปรับเปลี่ยนสังคมในระดับชุมชน ในระดับประเทศ และสังคมโลกได้ในที่สุด

แนวคิดในเรื่อง “สหกรณ์” มีที่มาจากแรงบันดาลใจ และความนึกคิดของเหล่าปัญญาชน มาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 18 โดยผู้ที่จุดประกายแนวคิด ทำให้สังคมรู้จักคำว่า “สหกรณ์” เป็นคนแรกคือ โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) นักคิดแนวสังคมนิยมอุดมคติชาวอังกฤษ ผู้เขียนหนังสือเรื่อง “ภาพใหม่ของสังคม” (New View of Society) ในปี 1813 เป็นผู้ทำแผนก่อตั้ง “หมู่บ้านแห่งการร่วมมือกัน” (Village of Co-operation) ให้รัฐบาล โดยกำหนดให้สมาชิกในหมู่บ้านร่วมมือกัน ทำการผลิตให้เพียงพอกับสิ่งที่ต้องการ โดยไม่ต้องพึ่งพาภายนอก โอเวน ได้ออกแสวงหาประสบการณ์ใหม่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และก่อตั้ง “ชุมชนแห่งความปรองดอง” (Co-operative Community of

new harmony) แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เมื่อกลับมายังประเทศอังกฤษในช่วงที่ องค์กรแรงงานได้เริ่มเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ เขาได้ก่อตั้ง “สถานแลกเปลี่ยนแรงงานที่เป็นธรรมแห่งชาติ” (national equitable labor exchange) ที่สามารถนำชั่วโมงแรงงานจากการทำงานมาแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าของสหกรณ์ได้ ถึงแม้ว่าโอเวน ไม่สามารถก่อตั้งสหกรณ์ได้เป็นผลสำเร็จ แต่แนวคิดของเขาเป็นแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มผู้บุกเบิกแห่งเมืองรอชเดล (rochdale pioneers) ในการก่อตั้งร้านสหกรณ์แห่งแรกของโลกได้เป็นผลสำเร็จ โอเวน จึงได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งการสหกรณ์ของโลก (สุวรรณา ฐว โชติ, 2552)

“สหกรณ์” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ดังนั้น สหกรณ์จึงตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาในด้านการประกอบอาชีพที่เหมือนหรือคล้ายๆ กัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกันและเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขเองได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินการเองตามลำพัง (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554)

หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผล เป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554)

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้ และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สถานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็น

ผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิ์ในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ถือหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับดังนี้คือ

1. เพื่อการพัฒนาสหกรณ์โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่นำมาแบ่งปันกันไม่ได้
2. เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์
3. เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์การอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงซื่อสัตย์ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษาศึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบายที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก และชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อการเกษตร

สินเชื่อ (credit) มีที่มาจากคำภาษาลาตินว่า credere แปลว่า to trust หรือ to believe และนักวิชาการบางท่านกล่าวว่ามาจากคำภาษาลาติน credo ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำภาษาสันสกฤต crad แปลว่า ความเชื่อถือไว้วางใจ กับคำภาษาลาติน do แปลว่า ทำให้เกิดหรือมอบ จะเห็นได้ว่าที่มาของคำว่าสินเชื่อนั้นมาจากรากฐานเดียวกัน คือ ความเชื่อถือและไว้วางใจ (ศิริพร สุขเกษม, 2546)

สินเชื่ออาจจะแบ่งประเภทออกได้ในหลายลักษณะกล่าวคือแบ่งประเภทตามระยะเวลาของสินเชื่อ และแบ่งตามวัตถุประสงค์ของสินเชื่อนั้น

1. การแบ่งสินเชื่อตามเวลา ปกติจะแบ่งออกได้เป็นสามประเภทคือ

1.1 สินเชื่อระยะสั้น เป็นสินเชื่อที่ต้องใช้คืนภายในเวลา 1 ปี ส่วนมากนำไปใช้เพื่อการดำเนินกิจการฟาร์มในด้านค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น ซื้อปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน และปัจจัยการผลิตอื่นๆ

1.2 สินเชื่อระยะปานกลาง เป็นสินเชื่อที่ต้องใช้คืนภายในเวลา 3 ปี โดยเกษตรกรจะนำไปใช้ในการซื้อเครื่องมือการเกษตร เช่น เครื่องนวดข้าวแม่ลง เครื่องสูบน้ำหรือซื้อปศุสัตว์เพื่อใช้งาน

1.3 สินเชื่อระยะยาว เป็นสินเชื่อเพื่อการลงทุนซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะให้ผลตอบแทน และผลตอบแทนดังกล่าวจะมีเวลานานเช่นกัน เช่น ซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน เครื่องมือการเกษตร และการกู้เพื่อประกอบการผลิตการเกษตรคือ การเลี้ยงสัตว์ และการทำสวนยาง เป็นต้น

2. การแบ่งสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้ อาจจะแบ่งออกเป็น

2.1 สินเชื่อเพื่อการผลิต เช่น สินเชื่อเพื่อการดำเนินกิจการผลิตในฟาร์ม ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการดำเนินการ (หรือเป็นลักษณะของสินเชื่อระยะสั้น) กล่าวคือ เป็นสินเชื่อที่จะใช้ไปในการซื้อปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และการจ้างแรงงาน เป็นต้น นอกจากนั้นสินเชื่อเพื่อการผลิตอาจจะมีลักษณะเป็นการลงทุน (หรือเป็นลักษณะของสินเชื่อระยะยาว) เช่น การลงทุนใน

การปรับปรุงที่ดินหรือการชลประทาน การซื้อที่ดิน และการซื้อเครื่องจักรเครื่องมือถาวรที่จะต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก

2.2 สินเชื่อเพื่อการบริโภค หมายถึง สินเชื่อที่ใช้ในการบริโภคภายในครัวเรือนของเกษตรกรเอง เช่น เพื่อซื้ออาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น

โดยปกติแล้วเกษตรกรจะมีความต้องการสินเชื่อสองประเภทนี้ และเนื่องจากธุรกิจการทำฟาร์มแยกตัวออกจากครอบครัวไม่ได้ จึงมักจะมีปัญหาในการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ในบางครั้งเกษตรกรอาจจะนำเอาเงินกู้ซึ่งเป็นเงินกู้เพื่อการผลิต มาใช้ในด้านบริโภคในครัวเรือนของตนเอง การกู้ยืมดังกล่าวนี้ก็จะอาจไม่มีส่วนทำให้การผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวนี้นับได้ว่าเกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือภาวะหนี้สินของเกษตรกรจะมีมากขึ้น เนื่องจากใช้หนี้คืนไม่ได้ ในที่สุดฐานะความยากจนของเกษตรกรก็จะมากขึ้นไปอีก การใช้สินเชื่อนั้นจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527 อ้างใน ศิริพร สุขเกษม, 2546)

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์

เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร มีความเสี่ยง (risk) ทั้งในด้านการผลิตและด้านการขายผลผลิต ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อของสหกรณ์จะต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสถาบันผู้ให้กู้ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคง (sound lending policies) ตามแนวทางดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2527)

1. การคัดเลือกท้องที่ เพื่อให้การให้สินเชื่อได้ผลในการเพิ่มผลผลิตหรือสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอย่างแท้จริง สถาบันผู้ให้กู้ควรดำเนินงานในท้องที่ ซึ่งมีทางเพิ่มการผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท้องที่มีน้ำชลประทาน น้ำไม่ท่วมขังนาน และมีหลายหน่วยงานจากส่วนราชการเข้าส่งเสริม ผลผลิตในพื้นที่ดังกล่าว ย่อมจะได้รับผลเป็นอย่างไร

2. การคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ สหกรณ์ควรให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ให้ได้ผู้มีนิสัยดี มีความซื่อสัตย์และมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควร ตลอดจนมีความสามารถดำเนินงานเกษตรในขนาด ซึ่งก่อให้เกิดรายได้พอเพียง ซึ่งปกติย่อมชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดสัญญา

3. การให้การศึกษาดูแบบ สถาบันผู้ให้กู้จะต้องให้การศึกษาดูแบบเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ เช่นในเรื่องเหตุผลคุณประโยชน์และโทษของการใช้สินเชื่อผู้ทางเพิ่มผลผลิต การทำแผนงานผลิต และการออมเงิน เป็นต้น

4. การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต สหกรณ์ผู้ให้กู้ควรช่วยเหลือเกษตรกรในการทำแผนงานผลิต โดยถูกต้องสมควร และให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยคำนึงถึงแผนงานผลิต ความสามารถชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้แต่ละราย อีกทั้งจำนวนสินเชื่อควรสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการผลิตและค่าของผลผลิตซึ่งคาดว่าจะได้ นอกจากนี้สถาบันควรปฏิเสธไม่ให้สินเชื่อ ซึ่งไม่อาจชำระคืนจากรายได้การเกษตร เพราะการให้สินเชื่อเช่นนั้น มักเกิดความยากลำบากในการชำระคืน

การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต ควรจ่ายเป็นงวดๆ ตามความต้องการในการดำเนินงานการเกษตร ส่วนการกำหนดระยะเวลาชำระคืน ควรมีช่วงเวลาเพียงพอที่เกษตรกรผู้กู้จะผลิตผลของตนได้ราคาตามสมควร

การสนับสนุนให้เกษตรกรผู้ทำงานเกษตรหลายอย่าง เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในกรณีที่ผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งเสียหาย หรือมีราคาตกต่ำ และจะช่วยให้เกษตรกรผู้กู้มีความสามารถชำระหนี้สูงขึ้นด้วย

5. การควบคุมแนะนำ สหกรณ์ผู้ให้กู้ต้องควบคุมการใช้สินเชื่อของเกษตรกรผู้กู้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยการออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามแผนงานผลิต และให้คำแนะนำทางด้านเทคนิคการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ ซึ่งอาจจะร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

6. ทะเบียนเกษตรกรกรม สหกรณ์ผู้ให้กู้พึงช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินของเกษตรกรประจำปี เพื่อเป็นทางหยั่งรู้ฐานะทางการเงินของเกษตรกรผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน โดยถ่องแท้ ตลอดจนใช้เป็นทางทดสอบหรือวัดผลของการให้เงินกู้

7. หลักประกัน สหกรณ์ผู้ให้กู้ควรพิจารณากำหนดค้ำให้เหมาะสมกับจำนวนสินเชื่อและระยะเวลาชำระคืน

8. การเชื่อมโยงงานสินเชื่อเข้ากับงานธุรกิจอื่น สถาบันผู้ให้กู้ควรเชื่อมโยงงานสินเชื่อ งานขายผลิตภัณฑ์การเกษตรและงานจัดหาวัสดุการเกษตรเข้าด้วยกันโดยบริบูรณ์ (linkage of credit marketing and supply functions) ซึ่งสหกรณ์ผู้ให้กู้ควรดำเนินการด้วยตนเอง หรือร่วมมือกับสถาบันอื่นที่น่าเชื่อถือ เพื่ออำนวยความสะดวกประโยชน์แก่เกษตรกร

9. เหตุสุควิสัย โดยที่อาชีพการเกษตรต้องอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ หากมีเหตุการณ์นอกเหนืออำนาจการควบคุมของสหกรณ์ผู้ให้กู้และเกษตรกรผู้กู้เกิดขึ้น เช่น ดินฟ้าอากาศแปรปรวน และมีภัยธรรมชาติอื่นๆ ทำให้การผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงนี้ การให้สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตรโดยปกติควรให้ไม่เกินส่วนอันสมควร เช่น ไม่เกินร้อยละหกแห่งค่าของผลิตผลส่วนเหลือเพื่อขาย ซึ่งคาดว่าจะได้ถ้าเป็นการให้สินเชื่อเพื่อการผลิตบางประเภทที่มีความเสี่ยงมากกว่าประเภทอื่น ก็ควรลดอัตราส่วนลงตามความเหมาะสม

10. การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ ในกรณีที่มีเกษตรกรผู้กู้จงใจไม่ชำระหนี้ทั้งที่สามารถชำระได้ หากสหกรณ์ได้ใช้ความสามารถในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้แล้ว แต่ไม่เป็นผล สหกรณ์ถึงดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับชำระหนี้ และเพื่อมิให้ผู้อื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

ประเด็นแลกเปลี่ยนทักษะประสบการณ์ ต่อปัญหากระบวนการให้สินเชื่อที่รัดกุมมีประสิทธิภาพ

1. สหกรณ์จะต้องมีฐานข้อมูลการผลิตของสมาชิกทั้งหมดและมีการตรวจสอบข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
2. การรับสมาชิกสหกรณ์ต้องพิจารณาให้รอบคอบสอบสวนข้อมูลที่เป็นจริงเป็นไปตามกฎกติกาของสหกรณ์ เพื่อให้ได้สมาชิกที่ดีในอนาคต
3. สหกรณ์ต้องมีคู่มือการบริหารงานสินเชื่อแก่พนักงานสินเชื่อไว้เป็นแนวทางในการทำงาน ตั้งแต่การสอบสวนคำขอกู้จนถึงการอนุมัติสินเชื่อ การตรวจสอบการรับเงินกู้ การใช้เงินกู้ โดยปฏิบัติตามคู่มืออย่างเคร่งครัด
4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องเขียนคำขอกู้ที่ละเอียดถี่ถ้วนตามแบบให้ถูกต้องครบถ้วน การเขียนสัญญาต้องถูกต้องครบถ้วน หลักประกันเงินกู้ต้องรัดกุมมีความเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

5. สหกรณ์ต้องวิเคราะห์สมาชิกที่ขอกู้เงินตามข้อมูลที่เป็นจริง วัตถุประสงค์ของการขอกู้ ประวัติการเป็นหนี้ ความสามารถในการชำระหนี้ สถานการณ์ปัจจุบันแหล่งรายได้ เป็นต้น

6. สหกรณ์ต้องอบรมสมาชิก ผู้ค้าประกันและคู่สมรสผู้กู้ให้รับทราบรายละเอียด ข้อผูกพัน ต่างๆ ทุกกระบวนการก่อน จะจ่ายเงินกู้ทุกครั้ง

7. สหกรณ์ต้องแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจนในการรับเรื่อง สอบสวน จัดทำเอกสารเงินกู้ จ่ายเงินกู้ แจกเดือนชำระหนี้ล่วงหน้าและตลอดจนติดตามให้ชำระหนี้ ตามกำหนด

การให้สินเชื่อที่รัดกุมมีประสิทธิภาพ

1. สหกรณ์จะต้องมีบุคลากรที่ดี มีความซื่อสัตย์ อดทน มีคุณธรรมและรักองค์กรสหกรณ์
2. สหกรณ์ต้องมีสมาชิกที่รู้บทบาทหน้าที่ เป็นสมาชิกที่ดีผ่านการกลั่นกรองจากสมาชิก ภายในกลุ่มมาแล้ว
3. สหกรณ์จะต้องมีข้อมูลการผลิตของสมาชิกมีการจัดทำแผนบนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริง
4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการให้สินเชื่อ เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นจริงมากที่สุด
5. สหกรณ์จะต้องให้ความสำคัญกับการชี้แจงรายละเอียดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้เงินการชำระหนี้ ข้อผูกพันในฐานะผู้กู้ ผู้ค้าและคู่สมรส รายละเอียดข้อกฎหมาย ระเบียบและเงื่อนไขต่างๆ แก่ผู้มีส่วนได้เสียก่อนการจ่ายเงินกู้แต่ละครั้ง
6. สหกรณ์จะต้องสร้างระบบค่านิยมการกลั่นกรอง ตรวจสอบระหว่างสมาชิกกันเอง ภายในกลุ่มสมาชิก

7. สหกรณ์จะต้องจัดทำคู่มือ วิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์ทุกชั้นตอน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ

8. สหกรณ์จะต้องมีเครื่องมือที่ดีในการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อของเจ้าหน้าที่ในแต่ละเดือน

9. สหกรณ์จะต้องมีระเบียบว่าด้วยการให้สินเชื่อที่รัดกุมและมีการปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

10. จ่ายเงินลักษณะการกำกับโดยจ่ายเป็นงวดๆ ตามแผนการผลิตที่แท้จริง

11. วางแผนเรื่องการตลาดผลผลิตรองรับด้วย

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

ในกระบวนการทำการเกษตร เกษตรกรจำเป็นต้องจัดหาปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่ ทุน ที่ดิน แรงงาน และผู้ประกอบการ มาใช้ในการทำการเกษตร และเมื่อได้ผลผลิตที่ต้องการออกมาแล้ว ผลผลิตเหล่านี้ก็จะถูกนำไปจำหน่ายแก่ผู้บริโภคต่อไป โดยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตต่างๆ กับปริมาณผลผลิตที่ได้รับจากการใช้ปัจจัยการผลิตเหล่านั้นในการทำการเกษตร สามารถแสดงได้ด้วยฟังก์ชันการผลิต (Production function) (อนุสรณ์ สรพรหม, 2545)

$$TP = f(q_A, q_B, q_C, \dots, q_N)$$

เมื่อ TP คือ ปริมาณการผลิตทั้งหมดที่ได้รับ

q_A คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต A ที่ใช้ในการผลิต

q_B คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต B ที่ใช้ในการผลิต

q_C คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต C ที่ใช้ในการผลิต

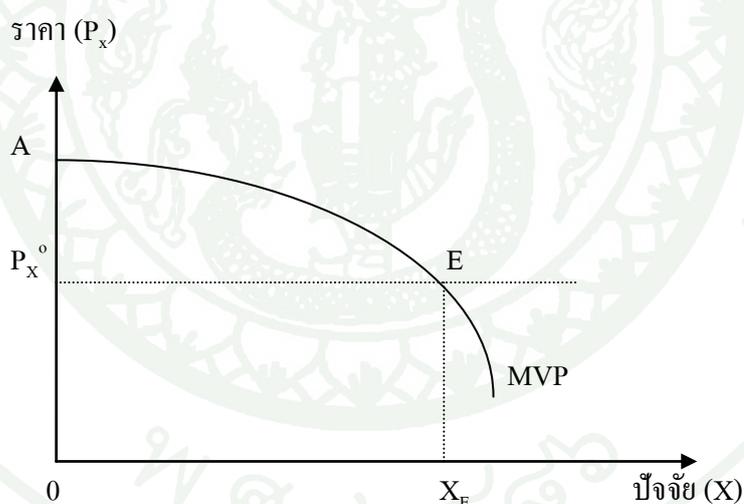
⋮ ⋮ ⋮

q_N คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต N ที่ใช้ในการผลิต

จากฟังก์ชันการผลิต ปริมาณผลผลิตที่ได้รับจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณปัจจัยการผลิตชนิดต่างๆ ที่ใช้ ซึ่งสมาชิกสามารถเพิ่มหรือลดปริมาณผลผลิตได้ โดยการเพิ่มหรือลดปริมาณปัจจัยการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดพร้อมๆ กัน และเนื่องจากเกษตรกรต้องการให้ได้รับกำไรสูงสุด ดังนั้นจึงสมมติว่าการผลิตตามฟังก์ชันการผลิตนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลา

จากที่กล่าวมา เงินทุนถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำการเกษตร แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดแคลนเงินทุน ดังนั้น เกษตรกรจำนวนมากจึงมีความต้องการสินเชื่อเพื่อการเกษตร โดยสามารถอธิบาย อุปสงค์สินเชื่อเพื่อการเกษตร (Demand for Credit) (ทองโรจน์ อ่อนจันทร์, 2530) ได้ดังนี้

ในการใช้ทรัพยากรการผลิต X นั้น จุดที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุดอยู่ที่ $MVP_X = P_X$ ในที่นี้ราคาปัจจัย X คือ P_X^0 จุดเหมาะสมของการใช้ปัจจัย X คือ X_E ดังภาพที่ 2

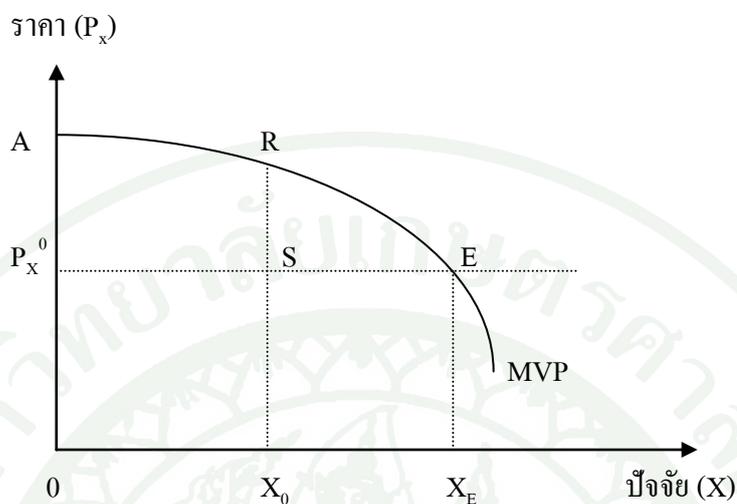
ภาพที่ 2 การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนมีไม่จำกัด

ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

จากข้อสมมติฐานว่าเงินทุนที่จะนำมาซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อให้ได้กำไรสูงสุดนั้นมีไม่จำกัด ดังนั้นเกษตรกรจะใช้ปัจจัย X ณ ระดับการผลิตที่ X_E และมีกำไร $A - P_X^0 E$

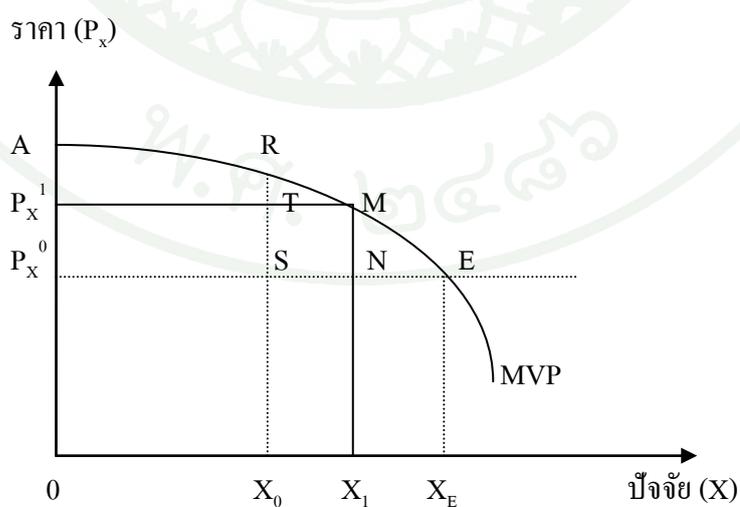
แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้น เกษตรกรผู้ผลิตมักจะขาดแคลนเงินสดที่จะซื้อปัจจัยการผลิต ในระดับที่เหมาะสม ภาพที่ 3 สมมติว่าเกษตรกรมีเงินสดที่จะซื้อปัจจัยการผลิต X ได้เพียงจำนวน

X_0 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตต่ำกว่าระดับที่ทำให้เขามีรายได้สูงสุด ทำให้รายได้ของสมาชิกลดลงเท่ากับพื้นที่สามเหลี่ยม RSE

ภาพที่ 3 การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนมีจำกัด
ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

แต่ถ้าเกษตรกรสามารถกู้ยืมเงินมาซื้อปัจจัย X ได้ เขาก็สามารถจะใช้ปัจจัย X มากขึ้นกว่า X_0 แต่อย่างไรก็ตาม การกู้ยืมนี้จะทำให้ต้นทุนของปัจจัย X สูงขึ้นเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่เกษตรกรจะต้องเสีย หากดอกเบี้ยสูง กำไรจะลดลงกว่าที่ควรจะได้ และการใช้ปัจจัยการผลิตจะลดลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง พิจารณาจากภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การใช้ปัจจัย X เมื่อมีการกู้ยืมเงิน
ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

จากภาพที่ 4 การที่เกษตรกรกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ย ST เกษตรกรจะใช้ปัจจัย X ณ ระดับเหมาะสมใหม่คือ OX_1 ถ้าไรที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ปัจจัยและจากการยืมเงินมาใช้ในการเกษตรก็คือ RTM จะเห็นได้ว่าแม้การกู้ยืมจะทำให้การใช้ปัจจัยการผลิต X ต่ำกว่า X_E แต่สินเชื่อนี้ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มการผลิตและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรได้ อย่างไรก็ตามถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ก็อาจจะทำให้การผลิตลดลงไปในทิศทางตรงกันข้าม เพราะใช้ปัจจัย X น้อยลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งระดับหนึ่งก็อาจทำให้เกษตรกรไม่กู้ยืมเพราะจะขาดทุน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จำลอง ปรีชา (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการให้สินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกของสหกรณ์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยทำการวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation)

ผลการศึกษาพบว่า รายได้จากเกษตร รายได้นอกการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการลงทุนผลิตการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับอายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ขนาดฟาร์ม การออมของสมาชิก หนี้สินอื่นของสมาชิกและปริมาณสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ จากการศึกษาวิจัยพบว่า เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด แต่อย่างใด

จิราภรณ์ คลองโปร่ง (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ต้นทุนการให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร” โดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาโครงสร้างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรขนาดต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อ กับปริมาณสินเชื่อ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ทั้งแบบพรรณนา และเชิงปริมาณ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเพื่อหาฟังก์ชันต้นทุนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มของสหกรณ์ที่มีต้นทุนเฉลี่ยมีการให้สินเชื่อมากที่สุดอยู่ในกลุ่มของสหกรณ์การเกษตรขนาดกลาง

คือ 15.80 บาทต่อการให้สินเชื่อ 100 บาท รองลงมาคือ สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มีต้นทุน 11.38 บาทต่อการให้สินเชื่อ 100 บาท และสหกรณ์ขนาดใหญ่พิเศษมีต้นทุน 9.93 บาทต่อการให้สินเชื่อ 100 บาท จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ที่มีปริมาณธุรกิจขนาดเล็กกว่าจะมีต้นทุนการให้สินเชื่อที่สูงกว่าสหกรณ์ที่มีธุรกิจขนาดใหญ่กว่า ส่วนลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อกับปริมาณสินเชื่อสอดคล้องกับเส้นต้นทุนตามทฤษฎี คือ มีลักษณะเป็นเส้นโค้งหงาย ต้นทุนเฉลี่ยจะอยู่ในระดับสูงเมื่อปริมาณสินเชื่อต่ำ และเมื่อปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้น ค่าต้นทุนเฉลี่ยจะลดลง แต่เมื่อปริมาณสินเชื่อมากเลยระดับที่เหมาะสมแล้ว ต้นทุนเฉลี่ยจะสูงขึ้น

ณัฐพล สำเภารัตน (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อทราบสถานการณ์ผลการดำเนินงานโดยใช้สัดส่วนทางการเงินที่สำคัญ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคารพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) ระหว่างปี พ.ศ. 2525 – 2540 ผลการศึกษาการวิเคราะห์ผลทางการเงิน พบว่า ช.ก.ส. มีอัตราส่วนสภาพคล่อง และอัตราส่วนการมีเงินทุนเพียงพอเฉลี่ยสูงกว่าของธนาคารพาณิชย์ ส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไรพบว่า ธนาคารพาณิชย์จะมีประสิทธิภาพในการทำกำไรสูงกว่า ช.ก.ส. และผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคารพาณิชย์พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรง ได้แก่ ปริมาณเงินฝากปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค ที่ระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และมีค่าความยืดหยุ่น 1.3804 โดยที่ทิศทางไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค มีระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ มีค่าความยืดหยุ่น -0.1832 และ -0.1169 ตามลำดับ โดยมีทิศทางตรงกันข้าม ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรของ ช.ก.ส. พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตร ได้แก่ ปริมาณเงินฝากปรับด้วยดัชนีราคาและปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค มีระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ มีค่าความยืดหยุ่น 1.3186 และ 0.0849 ตามลำดับ โดยมีทิศทางเดียวกัน

จริยา จรตล (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการศึกษาพบว่า สภาพเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า สมาชิกมีรายได้ในภาคเกษตรเฉลี่ย 290,550.80 บาท/คน มีรายจ่ายภาคเกษตรเฉลี่ย 247,054.60 บาท/คน มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 41,611.76 บาท/คน มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 54,395.29 บาท/คน มีการลงทุนในภาคเกษตรเฉลี่ย 7,773.10 บาท/คน มีการลงทุนนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 15,434.78 บาท/คน มีเงินออมเฉลี่ย 29,841.18 บาท/คน มีหนี้สินเฉลี่ย 13,411.76 บาท/คน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ ได้แก่ ขนาดของพื้นที่ รายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายในภาคเกษตร รายจ่ายนอกภาคเกษตร ในระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยขนาดของพื้นที่มีค่าสัมประสิทธิ์ 203.009 รายได้นอกภาคเกษตรมีค่าสัมประสิทธิ์ 8.530 รายจ่ายภาคเกษตรมีค่าสัมประสิทธิ์ 7.868 และรายจ่ายนอกภาคเกษตรมีสัมประสิทธิ์ 6.848 ซึ่งปัจจัยทั้งสี่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกได้ 32.80 เปอร์เซ็นต์ ที่เหลืออีก 67.20 เปอร์เซ็นต์ เป็นอิทธิพลจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาใช้ในสมการ สำหรับปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิก รายได้ในการเกษตร การลงทุนในภาคเกษตร และการลงทุนนอกภาคเกษตร

บุญรอด สามารถ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร” ซึ่งได้กำหนดตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 5 ตัวแปร คือปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินให้กู้ยืมทั้งในและต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภค และงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่าปัจจัยข้างกล่าวข้างต้น มีผลต่อการขยายขนาดปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรตามข้อสมมติฐาน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และตัวแปรที่มีผลต่อการขยายขนาดปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุดคือเงินให้การสนับสนุนจากรัฐบาลหรืองบประมาณที่ได้รับจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลต่อไป นอกจากนี้สมการแสดงการประมาณค่าที่ได้รับยังสามารถนำมาพยากรณ์ค่าปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ

ทยากร ธานีกรประดิษฐ์ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อ: กรณีศึกษา ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2544 ในการพรรณนาถึงขั้นตอน ประเภทและนโยบายการให้สินเชื่อของ

ธนาคารนครหลวงไทย และวิเคราะห์ผลการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารนครหลวงไทย โดยเปรียบเทียบกับ ระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจธนาคารประสบปัญหาหนี้เสียและหนี้ด้อยคุณภาพเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ส่งผลให้เงินกองทุนลดลงจนไม่เพียงพอที่จะดำเนินกิจการต่อไป ทางกรจึงเข้าไปดำเนินการช่วยเพิ่มทุนและการแทรกแซงการบริหารงาน นโยบายและโครงสร้างการให้สินเชื่อของธนาคารในช่วงดังกล่าวธนาคารมีนโยบายมุ่งเน้นการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านสินเชื่อ โดยมีการแบ่งแยกสินเชื่อที่มีปัญหาออกจากกัน มีหน่วยงานพิเศษเพื่อดูแลสินเชื่อที่มีปัญหาโดยเฉพาะ พร้อมทั้งปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของลูกค้า เร่งรัดการติดตามหนี้การขยายสินเชื่อรายใหม่ด้วยความระมัดระวังมากขึ้นและมีระบบสอบทานสินเชื่อ เพื่อติดตามคุณภาพสินเชื่ออย่างต่อเนื่อง

วสันต์ ลีลา (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ต้นทุนการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร” โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาโครงสร้างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อกับปริมาณสินเชื่อ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ทั้งแบบพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยใช้แบบจำลองถดถอยเพื่อหาฟังก์ชันต้นทุนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อ จากการศึกษาพบว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อจำนวน 12.12 บาท ต่อการให้สินเชื่อ 100 บาท ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนของเงินทุน 7.66 บาท ต้นทุนดำเนินงาน 3.14 บาท และต้นทุนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ 1.32 บาท จะเห็นได้ว่าต้นทุนที่มีความสำคัญและมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุดในการให้สินเชื่อ คือ ต้นทุนของเงินทุน ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อกับปริมาณสินเชื่อสอดคล้องกับเส้นต้นทุนตามทฤษฎี คือ มีลักษณะเป็นเส้นโค้งหงาย ต้นทุนเฉลี่ยจะอยู่ในระดับสูงเมื่อปริมาณสินเชื่อต่ำ และเมื่อปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้น ค่าต้นทุนเฉลี่ยจะลดลง แต่เมื่อปริมาณสินเชื่อมากเลยระดับที่เหมาะสมแล้ว ต้นทุนเฉลี่ยจะสูงขึ้น

จิตติพล โปดาพล (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2543/44 การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรจำนวน 40 ราย ที่ปลูกดอกเบญจมาศและทำการกู้ยืม

สินเชื่อบริหารหนี้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเชิงซ้อน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งสินเชื่อในสถาบันการเงินคิดเป็นร้อยละ 58.49 โดยส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. ส่วนแหล่งสินเชื่อนอกสถาบันการเงินที่สำคัญของเกษตรกรคือ พ่อค้าในหมู่บ้าน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมของเกษตรกรส่วนใหญ่จะนำไปซื้อปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ส่วนขนาดเงินกู้ที่เหมาะสมของเกษตรกรเท่ากับ 31,542.54 บาทต่อครัวเรือน และจากผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย และต้นทุนการผลิต ส่วนปริมาณผลผลิตทางการเกษตรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งปริมาณผลผลิตทางการเกษตรและต้นทุนทางการเกษตร จะมีทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อระยะสั้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยจะให้ผลในทิศทางตรงกันข้ามกับความต้องการสินเชื่อระยะสั้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรลดลง ส่วนการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตทางการเกษตร และต้นทุนการผลิต จะส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ศิริพร สุขเกษม (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์: กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบ้านค่าย จำกัด จังหวัดระยอง” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านค่าย จำกัด และ 2) วิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของสมาชิก การศึกษาใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จากการศึกษาพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนสมาชิกถือครองที่ดินจำนวน 18 ไร่ มีสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงาน 2 คน โดยเป็นผู้ที่ทำงานนอกฟาร์ม 1 คน ส่วนใหญ่เรียนจบชั้นประถม 4 และทำการเพาะปลูกไม้ผลต่างๆ ขางพารา ข้าว และมันสำปะหลัง ครัวเรือนมีรายได้สุทธิ 68,000 บาท มีเงินกู้ยืมค้างในขณะช่วงต้นปี การเพาะปลูกเป็นจำนวน 9,088 บาท รายได้นอกฟาร์มประกอบเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.9 ของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน สหกรณ์การเกษตรเป็นสถาบันการเงินประเภทเดียวที่ให้สินเชื่อแก่สมาชิก อย่างไรก็ตามในระหว่างปี สมาชิกสหกรณ์บางครัวเรือนกู้เงินจากทั้งสหกรณ์และแหล่งระบบ ในการวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของสมาชิก ได้แบ่งครัวเรือนออกเป็น 5 กลุ่มตามลักษณะการถือครองที่ดิน และการทำงานนอกฟาร์ม การวิเคราะห์พบว่า ค่าฟังก์ชันวัตถุประสงค์ (รายได้สุทธิของครัวเรือน) ของครัวเรือนที่มีสมาชิกทำงานนอกฟาร์มสูงกว่าของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกทำงานนอกฟาร์ม ครัวเรือนรับจ้างมีความต้องการสินเชื่อมากที่สุด เท่ากับ 49,000 บาท และครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกทำงานนอกฟาร์มมีความต้องการสินเชื่อระยะสั้นจำนวน 44,000 บาท ครัวเรือนกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่มีความต้องการสินเชื่อระยะสั้น ครัวเรือนมีความต้องการสินเชื่อระหว่างเดือนสิงหาคมถึงพฤษภาคม และครัวเรือนจะกู้เงินจากสหกรณ์เพิ่มเติมจำนวนที่

สามารถจะกู้ได้ แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการจึงต้องกู้จากแหล่งนอกระบบเพิ่มเติม การวิเคราะห์ความไว พบว่า เมื่อผลผลิตลดลงด้วยสาเหตุใดก็ตาม และราคาผลผลิตสูงขึ้น ครั้วเรือนควรหยุดการปลูกยางพารา แต่ถ้าหากราคาของผลผลิตต่ำลง ครั้วเรือนควรเลิกปลูกข้าว

เจษฎา ชุมไชโย (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ไทย หลังวิกฤตเศรษฐกิจไทย” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ไทย หลังวิกฤตเศรษฐกิจไทย ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary) รายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ถึงปี 2546 โดยวิธีการศึกษาในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ปริมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินกู้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัย และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ ปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในขณะที่ตัวแปร เงินกองทุน ไตรมาสก่อน และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศให้ผลลัพธ์ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญในการกำหนดปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัย

ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ธนาคารพาณิชย์ไทย ปล่อยเชื่อลดลงร้อยละ 0.079222 ในขณะที่ถ้าปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.297977 และถ้าปริมาณเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.143713

เทวินทร์ อุ๋นทานนท์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาทของสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย ที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการดำเนินงานในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และวิเคราะห์ถึงการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยมีการให้สินเชื่อแก่ภูมิภาคต่างๆ ในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของสินเชื่อรวมในระดับประเทศ พบว่า ภาคเหนือ และภาคใต้ มีอัตราการเติบโตของการให้สินเชื่อที่ลดลง ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเติบโตของการให้สินเชื่อเพิ่มสูงขึ้น และภาคกลางมีอัตราการเติบโตของการให้สินเชื่อที่เท่ากัน เมื่อแยกพิจารณาสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ที่ให้แก่ภูมิภาคต่างๆ โดยเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพบว่า มีอัตรา

การเติบโตที่สูงขึ้น ยกเว้น สินเชื่อภาคเกษตรที่มีอัตราการเติบโตที่ลดลง และเมื่อเปรียบเทียบกับ อัตราการเติบโตของสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ในระดับประเทศพบว่า ส่วนใหญ่ในสาขาต่างๆ มี อัตราการเติบโตที่ลดลง สำหรับการศึกษาโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนพบว่า สินเชื่อภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และปริมาณเงินลงทุนสุทธิมีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม

ชาคร ประพรหม (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลของสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลของ ธนาคารพาณิชย์ต่อการใช้จ่ายในการบริ โภคภาคเอกชน” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา ผลของสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ต่อการใช้จ่ายในการบริ โภคภาคเอกชน และปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้วิธี Cointegration ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ รายได้ หลังหักภาษีและการใช้จ่ายในการบริ โภคภาคเอกชนในไตรมาสที่ผ่านมา มีผลกระทบต่อการใช้จ่าย ในการบริ โภคภาคเอกชนในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน มีผลกระทบต่อ การใช้จ่ายในการบริ โภคภาคเอกชนในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ตรงตามสมมติฐาน สำหรับปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของธนาคารพาณิชย์พบว่า ปริมาณเงินกู้ยืมต่างประเทศและปริมาณเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ มีผลกระทบต่อปริมาณ สินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลูกค้ารายใหญ่ขึ้นดี มีผลกระทบต่อปริมาณต่อปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของ ธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ตรงตามสมมติฐาน นอกจากนี้พบว่า สภาพ คล่องส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์ มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของ ธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงกันข้าม และปริมาณการถือครองหลักทรัพย์รัฐบาลของธนาคาร พาณิชย์ มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการบริ โภคส่วนบุคคลคงค้างของธนาคารพาณิชย์ในทิศทาง เดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานและจากการตรวจสอบความสัมพันธ์ในระยะยาว โดยใช้วิธี Cointegration พบว่าแบบจำลองทั้ง 2 ส่วนมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว

อัจฉรา ประธานทิพย์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของสินเชื่อสังหาริมทรัพย์ ของธนาคารพาณิชย์ต่อการเติบโตของสาขาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาวะการเติบโตของสาขาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยจำนวนรายภาค และเพื่อศึกษาผลกระทบของสินเชื่อสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ และธนาคารเฉพาะกิจ ของรัฐ ต่อการเติบโตของสาขาอสังหาริมทรัพย์ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ภาคเหนือและภาคใต้มีการเติบโตของปริมาณสินเชื่อสังหาริมทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์ใน

ทิศทางเกี่ยวกับการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาอสังหาริมทรัพย์ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางนั้น มีการเติบโตของปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงข้ามกับการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาอสังหาริมทรัพย์ สำหรับการวิเคราะห์โดยใหม่แบบจำลองเศรษฐกิจแบบถดถอยเชิงซ้อน ซึ่งการศึกษาได้มุ่งเน้นความสำคัญที่ผลกระทบของปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์และธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ ต่อการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาอสังหาริมทรัพย์ จากผลการศึกษาพบว่า ถ้าปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ภาคใต้ และปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารอาคารสงเคราะห์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อ การเติบโตของสาขาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเช่นกัน ส่วนปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และปริมาณสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์จากธนาคารออมสินที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อ การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาอสังหาริมทรัพย์เปลี่ยนแปลงลดลง

ชิดพร ชูช่วย (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เป็นผลต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการขอสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.45 คน โดยมีรายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,210.08 บาท รายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ย 24,574.47 บาท ซึ่งระดับรายได้ที่ได้รับอยู่ในระดับที่มีศักยภาพที่จะชำระคืนสินเชื่อได้ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ได้แก่ ราคาอสังหาริมทรัพย์ จำนวนเงินชำระต่อเดือน ระยะเวลาในการชำระคืนสินเชื่อ และรายได้รวมของครอบครัว โดยปัจจัยด้านอสังหาริมทรัพย์มีผลต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่ในทางปฏิบัติปัจจัยที่สำคัญที่สุดเป็นรายได้รวมต่อเดือน โดยเฉพาะรายได้ถาวร เพราะแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการขอสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ได้แก่ รายได้ต่อเดือนน้อย อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป จำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือนสูง และวงเงินกู้ที่ได้รับน้อยเกินไป โดยปัญหารายได้ต่อเดือนน้อยเป็นปัญหามากที่สุดเนื่องจากรายได้เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพในการชำระหนี้สินของผู้กู้ โดยเฉพาะรายได้สุทธิของผู้กู้

ศรินทร์ดา ชาธรรมมา (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดหลักประกันในการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ต้องการทราบว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดหลักประกันในการให้สินเชื่อของ ธ.ก.ส. โดยใช้ข้อมูลจากแฟ้มสินเชื่อของ ธ.ก.ส. จำนวน 979 ราย ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางสถิติตามแบบจำลองโทบิต (Tobit) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับหลักประกัน ประกอบด้วย ทรัพย์สิน ปริมาณสินเชื่อพื้นที่เพาะปลูก อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ระยะเวลาที่เป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. และประเภทสินเชื่อ โดย ทรัพย์สิน พื้นที่เพาะปลูก และประเภทสินเชื่อจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับระดับหลักประกัน ส่วนปริมาณสินเชื่อ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย และระยะเวลาที่เป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับระดับหลักประกัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตามประเภทของสินเชื่อ คือ สินเชื่อการเกษตร และสินเชื่อนอกภาคการเกษตร พบว่า การกำหนดระดับหลักประกันของสินเชื่อการเกษตรจะให้ความสำคัญกับทรัพย์สิน ปริมาณสินเชื่อ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย และระยะเวลาที่เป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. ส่วนสินเชื่อนอกภาคการเกษตรจะให้ความสำคัญกับพื้นที่เพาะปลูก และระยะเวลาที่เป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส.

จากการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น ในเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตร สามารถนำมาสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การใช้ตัวแปรอิสระในแบบจำลอง

ชื่อ	ตัวแปร (Y)	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃
จำลอง ปรีชา	ความต้องการ	/	/	-	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-
	สินเชื่อการเกษตร													
จริยา จรดล	ความต้องการ	/	-	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-
	สินเชื่อการเกษตร													
จิตติพล โปดพล	ความต้องการ	-	-	-	-	/	/	-	/	-	-	-	-	/
	สินเชื่อการเกษตร													

ที่มา: จากการตรวจเอกสาร

โดยที่ / แสดงถึงการใช้ตัวแปรในแบบจำลอง

x_1 = อายุของสมาชิก

x_2 = ระดับการศึกษาของสมาชิก

x_3 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

x_4 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

x_5 = พื้นที่ทำการเกษตร

x_6 = รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_7 = รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_8 = รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_9 = รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_{10} = ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

x_{11} = การออมของครัวเรือน

x_{12} = ปริมาณสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ

x_{13} = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ดังนั้น จากตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกการเกษตรสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา จำกัด” ในครั้งนี้จะเลือกใช้ตัวแปรที่มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ทำการศึกษา ได้แก่ อายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร ภาวะหนี้สินของครัวเรือน การออมของครัวเรือน รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ก็ได้นำมาศึกษาด้วย เนื่องจากการทำการเกษตรแยกออกจากครัวเรือนไม่ได้ คือในบางครั้งเกษตรกรอาจนำเงินกู้ซึ่งเป็นสินเชื่อการเกษตร มาใช้จ่ายในการบริโภคในครัวเรือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด” สามารถแสดงเป็นสมการของความต้องการสินเชื่อการเกษตร ในรูปของ สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) ได้ดังนี้

$$y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

กำหนดให้

y = ความต้องการสินเชื่อการเกษตรหนึ่งหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นบาท

x_1 = อายุของสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_2 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีหน่วยเป็นคน

x_4 = พื้นที่ทำการเกษตร มีหน่วยเป็นไร่

x_5 = รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_6 = รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_7 = รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_8 = รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_9 = ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{10} = การออมของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

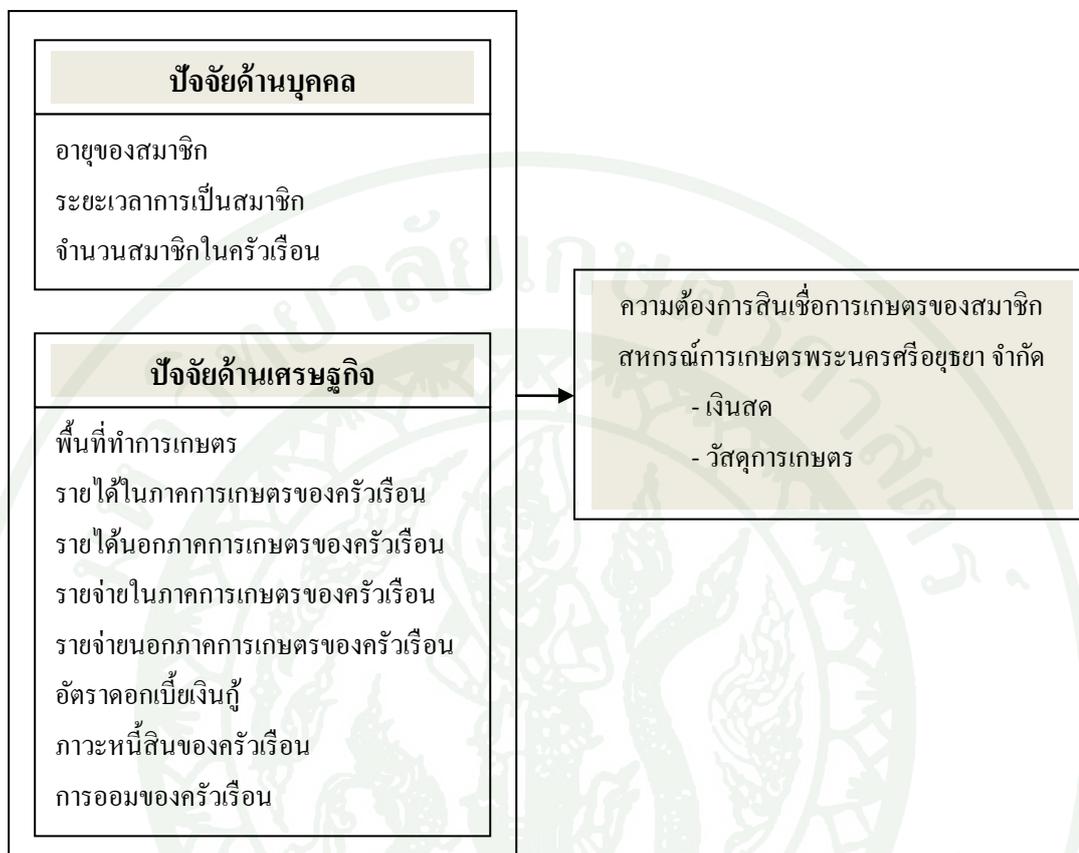
x_{11} = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีหน่วยเป็นบาท (ร้อยละต่อปี)

a = ค่าคงที่

b = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร x_1 ถึง x_{11}

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับแปรตาม

หมายเหตุ: ตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะให้วิเคราะห์เฉพาะในกรณีที่กู้เป็นเงินสด เนื่องจากราคาวัสดุการเกษตรสหกรณ์จะคิดรวมกำไรไว้แล้ว

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ได้จากสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และเอกสารงานวิจัยต่างๆ ตลอดจนเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งในรายงานประจำปี 2552 มีจำนวน 806 คน สังกัดตามกลุ่มต่างๆ รวม 15 กลุ่ม กระจายอยู่ตามตำบลต่างๆ ใน 14 ตำบล
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลจากสมาชิกทุกกลุ่มตามวิธีการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน (taro yamane) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 268 คน ตามสูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

e คือ ความคาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05

N คือ ขนาดของประชากรจำนวน 806 คน

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{806}{1+806(0.05)^2}$$

$$n = \frac{806}{1+2.015}$$

$$n = 267.33$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง (n) ควรจะมีจำนวนเท่ากับ 268 คน

ทำการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified random sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ตามกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ 15 กลุ่ม ที่ได้กระจายอยู่ตามตำบลต่างๆ ใน 14 ตำบล ให้เป็นสัดส่วนตามจำนวนของประชากร ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
1	ตำบลไผ่ลิง	31	10
2	ตำบลบ้านใหม่	117	39
3	ตำบลบ้านรุน	25	8
4	ตำบลคลองตะเคียน	28	9
5	ตำบลลำเภาล่ม	28	9
6	ตำบลปากกระแจะ	73	24
7	ตำบลบ้านป้อม	38	13
8	ตำบลวัดคูม	71	24
9	ตำบลสวนพริก	63	21
10	ตำบลหันตรา	46	15
11	ตำบลภูเขาทอง	59	20
12	ตำบลคลองสวนพลู	14	5
13	ตำบลบ้านเกาะ	43	14
14	ตำบลคลองสระบัว	45	15
15	สมาชิกสมทบ	125	42
	รวม	806	268

ที่มา: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และการออมของครัวเรือน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ ความเพียงพอของสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ จำนวนสินเชื่อที่สมาชิกต้องการ ลักษณะของสินเชื่อ วัตถุประสงค์ของการขอกู้ ความสามารถในการชำระหนี้ และสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้พิจารณา แนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้เนื้อหาตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ก่อนจะนำไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 20 คน และทำการปรับปรุงให้สมบูรณ์เรียบร้อยก่อนนำไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้จัดการสหกรณ์ และพนักงานสินเชื่อของสหกรณ์เพื่อวางแผนในการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

3. ประชุมชี้แจงผู้ดำเนินการได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการสำรวจ และอธิบายรายละเอียดในแบบสอบถามให้เข้าใจเพื่อที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน

4. ผู้วิจัยและคณะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 268 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis Method) โดยใช้บรรยายลักษณะของข้อมูลสภาพทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจ และความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis Method) โดยใช้สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

บทที่ 4

สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ที่ตั้ง

อำเภอพระนครศรีอยุธยา (ดังภาพที่ 6) เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด เดิมชื่อว่า อำเภอรอบกรุง จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2440 มีเนื้อที่ทั้งหมดเท่ากับ 130.6 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอบางปะหัน และอำเภอนครหลวง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบางปะอิน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภออุทัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบางไทร และอำเภอบางบาล

ประชากร

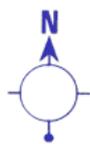
อำเภอพระนครศรีอยุธยามีประชากรทั้งสิ้น 158,746 คน แยกเป็นประชากรชายจำนวน 76,777 คน ประชากรหญิงจำนวน 81,807 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 1,214.27 คน/ตารางกิโลเมตร (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2554)

การปกครอง

พื้นที่อำเภอพระนครศรีอยุธยาแบ่งเขตการปกครองย่อย เป็น 21 ตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 120 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลประตู่ชัย ตำบลวัดตูม ตำบลกะมัง ตำบลหันตรา ตำบลหอรัตนไชย ตำบลลุมพลี ตำบลหัวรอ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าवासுகีร์ ตำบลบ้านเกาะ ตำบลไผ่ลิง ตำบลคลองสวนพลู ตำบลปากกราน ตำบลคลองสระบัว ตำบลภูเขาทอง ตำบลเกาะเรียน ตำบลสำเภาล่ม ตำบลบ้านป้อม ตำบลสวนพริก ตำบลบ้านรุน ตำบลคลองตะเคียน

แผนที่อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา

Amphoe Phra Nakhon Si Ayutthaya MAP

ภาพที่ 6 แผนที่อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2554)

สภาพภูมิประเทศ

มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงที่เรียกว่า "ที่ราบลุ่มเคลด้า" ซึ่งเกิด จากการที่ แม่น้ำไหลพัดพาเอาเศษหินดิน ทราย และตะกอนมาทับถมกันเป็นเวลานานจนกลายเป็นที่ราบอัน กว้างใหญ่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาแต่ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ บริเวณศูนย์กลางของ จังหวัดเรียกกันมาแต่เดิมตามลักษณะที่มีสายน้ำล้อมรอบว่า "เกาะเมือง" คู่กับเกาะที่อยู่ตรงข้าม ทางด้านเหนือซึ่งเรียกว่า "เกาะลอย" ด้วยเหตุที่มี แม่น้ำสายต่าง ๆ ไหลผ่าน ได้แก่

1. แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญที่สุด ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการเกษตรกรรม การคมนาคม และขนส่ง

2. แม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออก

3. แม่น้ำลพบุรี (ปัจจุบันเป็นคลองเมือง)ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือ

แม่น้ำทั้ง 3 สายได้ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา โอบล้อมรอบพื้นที่ของตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา ตัวเมืองจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เราจะเห็นบ้านเรือนปลูกเรียงรายหนาแน่นตามสองข้างฝั่งแม่น้ำแสดง ถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ผูกพันอยู่กับสายน้ำมายาวนาน (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2554)

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย คือ รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในหน้าหนาว และรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวไทยโดยตรงทำให้มีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ 1342.7 มิลลิเมตร มีฤดูกาลแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2554)

1. ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายนจนถึงเดือนตุลาคม ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกและจะตกถี่ขึ้นในเดือนสิงหาคมหรือเดือนกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุด ฝนที่ตกในระยะนี้ได้รับอิทธิพลมาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นอิทธิพลของพายุดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมฝนจะเริ่มน้อยลง รวมระยะเวลาของฤดูฝนประมาณ 5 เดือน

2. ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมกราคม ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจะเป็นระยะเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวคือลมมรสุมเฉียงใต้เริ่มอ่อนลง ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาแทนที่ จึงนับว่าย่างเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งอุณหภูมิจะไม่ลดต่ำมากนักเพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ใกล้อ่าวไทยไอน้ำจากทะเลทำให้หนาวน้อยลง รวมระยะเวลาของฤดูหนาวประมาณ 3 เดือน

3. ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนลง ทำให้อากาศเริ่มร้อนและจะร้อนอบอ้าวที่สุดในเดือนเมษายน สาเหตุเพราะการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์และการถูกปกคลุมด้วยความกดอากาศสูงจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งเป็นต้นกำเนิดของกระแสลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดเข้าสู่อ่าว

ไทยทำให้อากาศร้อนมากขึ้น แต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังไม่ร้อนมากที่สุด เพราะมีแม่น้ำลำคลองมากมายจึงช่วยคลายความร้อนลงได้บ้าง รวมระยะเวลาของฤดูร้อน ประมาณ 4 เดือน

ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ทรัพยากรดิน มีชุดดิน อยู่ 7 ชุด ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2554)

1.1 ดินชุดเสนา มีลักษณะเป็นดินเหนียวตลอดชั้น มีความลึกดินมาก การระบายน้ำช้า อินทรีย์วัตถุค่อนข้างสูง ไม่เหมาะสมในการเพาะพืชไร่ แต่เหมาะสมในการปลูกข้าว และมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมอยู่บริเวณตำบลบ้านใหม่ ตำบลวัดตูม ตำบลสวนพริก ตำบลเกาะเรียน และตำบลป้อม

1.2 ดินชุดเสนา อยู่บริเวณตำบลปากกราน ตำบลคลองสวนพลู มีความลึกของดินมาก เนื้อดินเหนียวตลอดชั้นสีเทาเข้ม มีระดับความลึก 150 ซม. การระบายน้ำช้ามากปริมาณโปแตส เชื้อสูงมากมีพีเอส 4.5-5.0 ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ มีปัญหาน้ำท่วม มีความเหมาะสมในการปลูกข้าว แต่มีปัญหาเรื่องดินเป็นกรดหรือดินเปรี้ยว

1.3 ดินชุดท่าม่วง มีความลึกของดินมาก อยู่บริเวณตำบลบ้านใหม่ ตำบลวัดตูม การระบายน้ำดีปานกลาง มีอินทรีย์วัตถุปานกลาง มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ แต่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว

1.4 ดินชุดราชบุรี อยู่บริเวณตำบลบ้านเกาะ ตำบลวัดตูม ตำบลคลองสระบัว ตำบลลุมพินี ตำบลบ้านใหม่ ตำบลภูเขาทอง และตำบลสวนพริก ลักษณะดินเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มปนน้ำตาล การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่เหมาะสมในการปลูกข้าว

1.5 ดินชุดสิงห์บุรี อยู่บริเวณตำบลสวนพริก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดชั้นดิน การระบายน้ำเร็ว ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้า มีน้ำในระดับความลึก 100 ซม. เป็นเวลา 1-2 ชม. มีอินทรีย์วัตถุปานกลาง มีความเหมาะสมในการปลูกข้าว ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่

1.6 ดินชุดสิงห์บุรี ดินชั้นล่างเป็นกรด ดินชุดนี้จะอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของตำบลบ้านใหม่ ลักษณะดินเหมือนกับดินชุดสิงห์บุรี คือมีการระบายน้ำเร็ว ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่เหมาะสมในการปลูกข้าว

1.7 ดินชุดบางปะอิน จะอยู่บริเวณตำบลลำไถ ตำบลบ้านเกาะ การระบายน้ำก่อนข้าง
 เลวและช้า ก่อนข้างเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ แต่มีข้อจำกัดเรื่องน้ำท่วมในการปลูกพืชไร่

2. ทรัพยากรน้ำ

2.1 แม่น้ำ มีแม่น้ำสายสำคัญ จำนวน 3 สาย ได้แก่

2.1.1 แม่น้ำป่าสักไหลมาจากอำเภอนครหลวง ผ่านตำบลบ้านเกาะ ตำบลหัวรอ
 ตำบลกะมัง ตำบลหิรัญไชย ตำบลคลองสวนพลู และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลป้อม
 เพชร

2.1.2 แม่น้ำลพบุรี ไหลมาจากอำเภอบางปะหัน ผ่านตำบลสวนพริก และตำบลบ้าน
 เกาะ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่วัดตองปุ ตำบลบ้านเกาะ

2.1.3 แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านเข้ามาจากอำเภอพระนครศรีอยุธยา ผ่านตำบลบ้าน
 ใหม่ ตำบลภูเขาทอง ตำบลบ้านป้อม ตำบลปากกระราน ตำบลลำไถ ตำบลประจักษ์ ตำบลคลอง
 ตะเคียน ตำบลคลองสวนพลู ตำบลเกาะเรียน และตำบลบ้านรุน

2.2 ลำคลองธรรมชาติ ลำคลองที่สำคัญได้แก่ คลองหางกระเบนเหนือ คลองหาง
 กระเบนใต้ คลองมหาพราหมณ์ คลองมะขามเทศ คลองวัดป้อม คลองปากกระราน คลองตะเคียน
 คลองวัดไก่อี๋ย คลองบางหวาน คลอง โลกเหนือ คลองสวนพลู คลองสวัสดิ์ คลองเตาอิฐ คลอง
 ข้าวสาร คลองไผ่ลิง และคลองกุฎีดาว

2.3 แหล่งน้ำชลประทาน อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตบริการตาม
 โครงการชลประทาน จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

2.3.1 โครงการชลประทานบางบาล มีพื้นที่รับฝัดขอบในเขต ตำบลบ้านป้อม ตำบล
 ปากกระราน ตำบลลำไถ ตำบลคลองตะเคียน ตำบลบ้านรุน

2.3.2 โครงการชลประทานมหาราช มีพื้นที่รับฝัดขอบในเขต ตำบลบ้านใหม่ ตำบล
 ภูทอง ตำบลวัดตูม ตำบลลุมพินี ตำบลสวนพริก

2.3.3 โครงการชลประทานเริงราง มีพื้นที่รับผิดชอบในเขต ตำบลบ้านเกาะ และ ตำบลสวนพริก

2.3.4 โครงการชลประทาน มีพื้นที่รับผิดชอบในเขต ตำบลบ้านเกาะ ตำบลเกาะเรียน ตำบลหันตรา และตำบลคลองสวนพลู

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้เกิดขึ้นจากการควบสหกรณ์หาทุนขนาด เล็กจำนวน 13 แห่งเข้าด้วยกัน เป็นสหกรณ์ระดับอำเภอ เมื่อ 1 พฤษภาคม 2514 โดยจัดเข้าอยู่ใน สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ชนิดไม่จำกัด ต่อมา เมื่อ 1 สิงหาคม 2517 ได้ควบสหกรณ์ การเกษตรกรุงเก่า จำกัด กับสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (เดิม) เป็นสหกรณ์เดียวกัน ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภท สหกรณ์ การเกษตรชนิดจำกัด และได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันจดทะเบียน คือวันที่ 1 สิงหาคม 2517 เป็นต้น มา

โดยเริ่มแรกตั้งอยู่ที่ อาคาร 4 ห้อง 6 อาคารเชิงสะพานปรีดีธำรง (เป็นสำนักงานเช่าจากการ เลหะแห่งชาติ) มีจำนวนสมาชิก 11 กลุ่ม 284 คน ทุนเรือนหุ้น 227,200 บาท ทุนดำเนินงาน 1,628,117.20 บาท ดำเนินงานเป็นเวลา 36 ปี และดำเนินธุรกิจแต่เพียงด้านเดียว คือการจัดหาเงินทุน ให้กับสมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพเท่านั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 สหกรณ์ได้สร้างสำนักงานเป็นของตนเอง โดยการระดมทุนถือหุ้น เพิ่มเป็นกรณีพิเศษจากสมาชิก และได้ดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันตั้งอยู่และปฏิบัติงานอยู่ เลขที่ 58/1 ม. 8 ถ.อยุธยา-สุพรรณนาบุรี ต.บ้านป้อม อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา สหกรณ์ได้ให้บริการแก่สมาชิกด้านต่างๆ ดังนี้ (สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด, 2553)

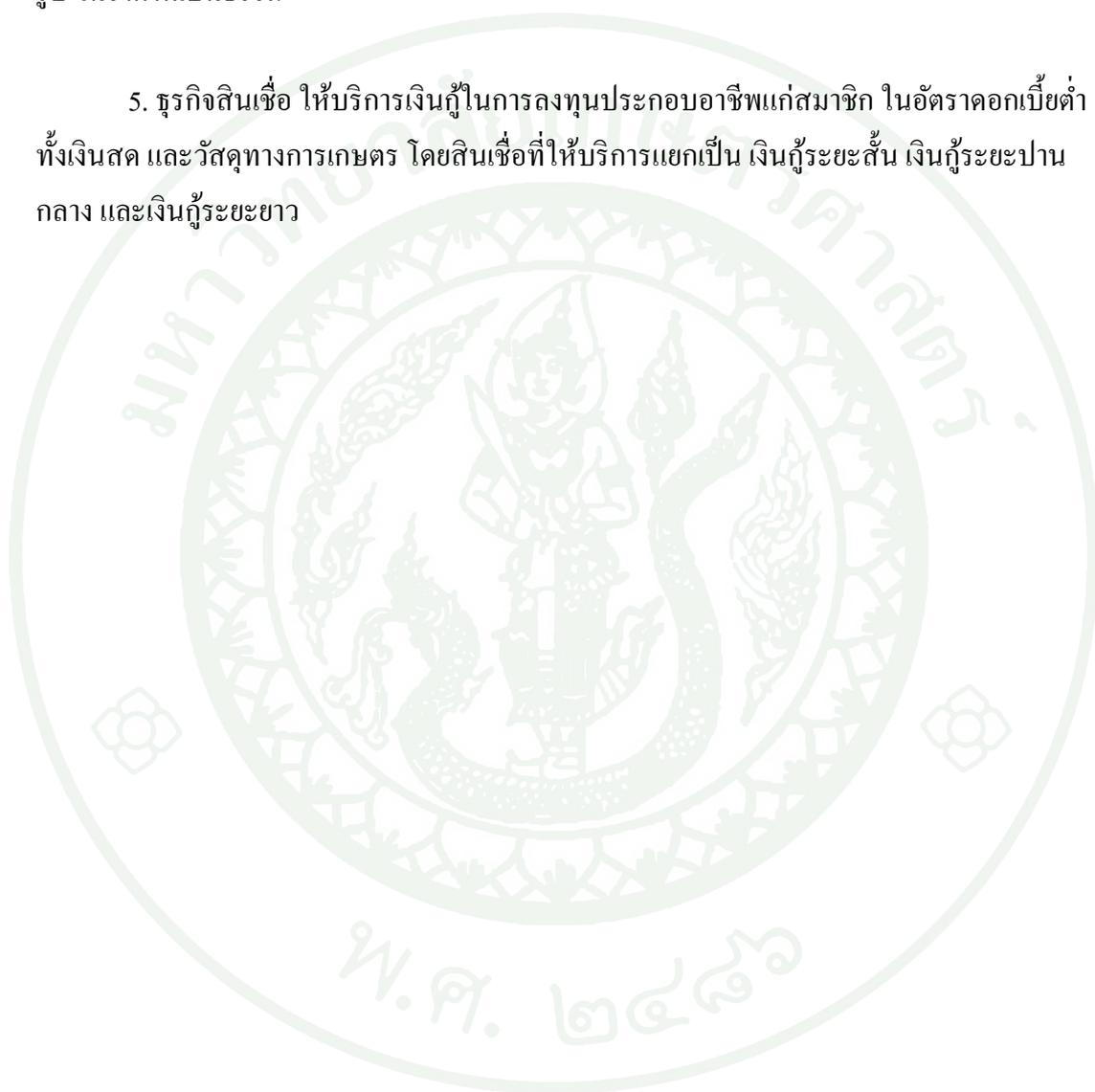
1. ธุรกิจซื้อ โดยบริการจัดหาสินค้าตามความต้องการของสมาชิกมาจำหน่าย (ควบคุม สินค้าด้วยระบบบาร์โค้ด) เช่นสินค้าอุปโภคบริโภค ข้าวสาร และปุ๋ยเคมี

2. ธุรกิจเช่าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจบริการใหม่ของสหกรณ์ สำหรับสมาชิกที่ต้องการซื้อ สินค้าแบบผ่อนชำระ อาทิ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์และอื่น ๆ

3. ธุรกิจรับฝากเงิน โดยให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิกประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นการออมทรัพย์ ในอัตราดอกเบี้ยที่สูง

4. ธุรกิจขายให้บริการรวบรวมผลผลิต (ข้าวเปลือก) จากสมาชิกเพื่อจำหน่ายและแปรรูป ในราคาที่เป็นธรรม

5. ธุรกิจสินเชื่อ ให้บริการเงินกู้ในการลงทุนประกอบอาชีพแก่สมาชิก ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ทั้งเงินสด และวัสดุทางการเกษตร โดยสินเชื่อที่ให้บริการแยกเป็น เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และเงินกู้ระยะยาว

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 268 คน ผลการวิจัยได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
2. สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
3. ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิก ผลการศึกษาได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 5 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ข้อมูลด้านบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศของสมาชิก		
ชาย	91	34.0
หญิง	177	66.0
รวม	268	100.0
อายุของสมาชิก		
ไม่เกิน 30 ปี	6	2.2
31 – 40 ปี	36	13.4
41 – 50 ปี	104	38.8
51 – 60 ปี	87	32.5
61 ปีขึ้นไป	35	13.1
รวม	268	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	31	11.6
สมรส	193	72.0
หม้าย/หย่าร้าง	42	15.7
แยกกันอยู่	2	0.7
รวม	268	100.0
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เข้าศึกษา	17	6.3
ประถมศึกษาปีที่ 4	148	55.2
ประถมศึกษาปีที่ 6	30	11.2
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	40	14.9
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	27	10.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6	2.2
รวม	268	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลด้านบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 – 2 คน	10	3.7
3 – 4 คน	109	40.7
5 – 6 คน	113	42.2
7 – 8 คน	34	12.7
9 คนขึ้นไป	2	0.7
รวม	268	100.0
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
ไม่เกิน 10 ปี	90	33.6
11 – 20 ปี	123	45.9
21 – 30 ปี	31	11.6
31 ปีขึ้นไป	24	8.9
รวม	268	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

เพศ

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 66.0 และเพศชาย ร้อยละ 34.0 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

อายุ

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 51 – 60 ปี 31 – 40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.5 13.4 และ 13.1 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีเพียง ร้อยละ 2.2 เท่านั้น โดยสมาชิกตัวอย่างจะมีอายุต่ำสุด 27 ปี อายุสูงสุด 84 ปี ซึ่งถ้ามองในภาพรวมแล้วสมาชิกจะมีอายุโดยเฉลี่ยเท่ากับ 49.22 ปี

สถานภาพสมรส

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมาได้แก่ เป็นหม้าย/หย่าร้าง และ โสด คิดเป็นร้อยละ 15.7 และ 11.6 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่มีสถานภาพ แยกกันอยู่ มีเพียง ร้อยละ 0.7 เท่านั้น จะเห็นว่าสถานภาพสมรสมีมากที่สุด เป็นเพราะว่าสมาชิกส่วนใหญ่นิยมแต่งงานในวัยที่เหมาะสมและมักจะไม่หย่าร้าง

ระดับการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ไม่ได้เข้าศึกษา และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 14.9 11.2 10.1 6.3 และ 2.2 ตามลำดับ สำหรับสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจบในระดับนี้ ถ้าพิจารณาถึงระดับการศึกษาแล้วจะเห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่จะเรียนจบตามภาคบังคับทางการศึกษาตามสมัยของตน และในปัจจุบันมีสมาชิกส่วนหนึ่งได้เข้าเรียนในระบบการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มวุฒิการศึกษา ดังนั้นในอนาคตคาดว่าระดับการศึกษาของสมาชิกคงจะสูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อสมาชิกมีความรู้สูงขึ้นอาจจะเป็นผลทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นด้วย

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 – 6 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมาได้แก่ 3 – 4 คน 7 – 8 คน และ 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 12.7 และ 3.7 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนที่มีสมาชิก 9 คนขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 0.7 เท่านั้น โดยสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คน สูงสุด 9 คน แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 คน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาได้แก่ ช่วงระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี และ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ 11.6 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 31 ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 8.9 เท่านั้น โดยสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่ำสุดคือ 2 ปี สูงสุดคือ 40 ปี แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ยเท่ากับ 15.56 ปี

สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ การถือครองที่ดินและพื้นที่การทำเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และจำนวนเงินออมของครัวเรือน ผลการศึกษาได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 6 การถือครองที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตร

การถือครองที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง	2	0.7
ที่ดินเป็นของตนเอง	266	99.3
1 – 5 ไร่	26	9.7
6 – 10 ไร่	58	20.9
11 – 15 ไร่	88	32.8
16 – 20 ไร่	82	30.6
21 ไร่ขึ้นไป	14	5.2
รวม	268	100.0
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง : ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 22 ไร่ เฉลี่ย 13.54 ไร่		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การถือครองที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า	198	73.9
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า	70	26.1
1 – 5 ไร่	12	4.5
6 – 10 ไร่	22	8.2
11 – 15 ไร่	6	2.2
16 – 20 ไร่	28	10.4
21 ไร่ขึ้นไป	2	0.7
รวม	268	100.0
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า : ต่ำสุด 4 ไร่ สูงสุด 75 ไร่ เฉลี่ย 15.16 ไร่		
ไม่มีที่ดินที่ได้รับทำฟรี	236	88.1
ที่ดินที่ได้รับทำฟรี	32	11.9
1 – 5 ไร่	24	9.0
6 – 10 ไร่	7	2.5
11 – 15 ไร่	1	0.4
รวม	268	100.0
ที่ดินที่ได้รับทำฟรี : ต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 15 ไร่ เฉลี่ย 5.59 ไร่		
พื้นที่ทำการเกษตร		
1 – 10 ไร่	54	20.1
11 – 20 ไร่	162	60.4
21 – 30 ไร่	22	8.2
31 – 40 ไร่	28	10.4
41 ขึ้นไป	2	0.7
รวม	268	100.0
พื้นที่ทำการเกษตร : ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 81 ไร่ เฉลี่ย 18.06 ไร่		

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

การถือครองที่ดินของครัวเรือน

พื้นที่ทำการเกษตรนับว่ามีความสำคัญต่อครัวเรือนสมาชิก เพราะว่าที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ครัวเรือนสมาชิก จากการศึกษา พบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิก มี 3 ลักษณะ คือ การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง การถือครองที่ดินโดยการเช่า และที่ดินที่ได้รับทำฟรี โดยที่

การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง อยู่ในช่วง 11 – 15 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาขนาด 16 – 20 ไร่ 6 – 10 ไร่ 1 – 5 ไร่ และ 21 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.6 , 20.9 , 9.7 และ 5.2 ตามลำดับ พื้นที่ถือครองเป็นของตนเองต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 22 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.54 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกอีกจำนวนหนึ่งไม่มีที่ดินเป็นของตนเองคิดเป็นร้อยละ 0.7

การถือครองที่ดิน โดยการเช่า จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเกษตรช่วง 16 – 20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.4 รองลงมาได้แก่ ขนาด 6 – 10 ไร่ 1 – 5 ไร่ 11 – 15 ไร่ และ 21 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.2 , 4.5 , 2.2 และ 0.7 ตามลำดับ พื้นที่ถือครองโดยการเช่าต่ำสุด 4 ไร่ สูงสุด 75 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยการเช่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.16 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ได้เช่าที่ดินคิดเป็นร้อยละ 73.9

ที่ดินที่ได้รับทำฟรี จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีที่ดินได้รับทำฟรีขนาด 1 – 5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมา 6 – 10 ไร่ และ 11 – 15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.5 และ 0.4 ตามลำดับ พื้นที่ได้รับทำฟรีต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 15 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยได้รับทำฟรีเฉลี่ยเท่ากับ 5.59 ไร่ สำหรับครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีพื้นที่ทำฟรีคิดเป็นร้อยละ 88.1

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 11 – 20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาได้แก่ 1 – 10 ไร่ 31 – 40 ไร่ 21 – 30 ไร่ และ 41 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.1 10.4 8.2 และ 0.7 ตามลำดับ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุดเท่ากับ 1 ไร่ สูงสุด 81 ไร่ โดยเฉลี่ยครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 18.06 ไร่ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยสูง

ตารางที่ 7 รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000 บาท	44	16.4
50,001 – 100,000 บาท	167	62.3
100,001 – 150,000 บาท	36	13.3
150,001 – 200,000 บาท	3	1.1
200,001 บาทขึ้นไป	18	6.7
รวม	268	100.0
แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
รายได้จากข้าวเปลือก (นาปี)	262	97.8
รายได้จากข้าวเปลือก (นาปรัง)	39	14.6
รายได้จากการขายกล้วยน้ำว้า	1	0.4
รายได้จากการขายกล้วยหอม	1	0.4
รายได้จากการปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงโค หมู ไก่ ปลา	3	1.1

หมายเหตุ: แหล่งที่มาของรายได้ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ จากจำนวนสมาชิก 268 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ ปลูกข้าว (นาปีและนาปรัง) ปลูกกล้วยหอม กล้วยน้ำว้า และเลี้ยงสัตว์ เช่น โค หมู ไก่ ปลา ดังนั้นรายได้ส่วนใหญ่จึงได้มาจากการเกษตรเป็นหลัก และสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,000 – 100,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เกิน 50,000 บาท 100,001 – 150,000 บาท 200,001 บาทขึ้นไป และ 150,001 – 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.4 13.4 6.7 และ 1.1 ตามลำดับ และรายได้ในภาคการเกษตรต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 772,000 บาท โดยเฉลี่ย 85,185.26 บาท รายได้จากการเกษตรส่วนใหญ่ได้มาจากการปลูกข้าวนาปี คิดเป็นร้อยละ 97.8 รองลงมาคือ ปลูกข้าวนาปรัง ปศุสัตว์ กล้วยน้ำว้า และกล้วยหอม คิดเป็นร้อยละ 14.6 , 1.1 , 0.4 และ 0.4 ตามลำดับ ซึ่งในระยะเวลาหนึ่งปีครัวเรือนของสมาชิกทำการเกษตรหลายชนิดรวมทั้งเลี้ยงสัตว์ด้วย

ตารางที่ 8 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000 บาท	58	21.6
50,001 – 100,000 บาท	153	57.1
100,001 – 150,000 บาท	53	19.8
150,001 – 200,000 บาท	2	0.7
200,001 บาทขึ้นไป	2	0.7
รวม	268	100.0
รายได้นอกภาคการเกษตร : ต่ำสุด 15,000 บาท สูงสุด 240,000 บาท เฉลี่ย 76,180.97 บาท		
แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง	221	82.5
รายได้จากการค้าขาย	57	21.3
รายได้จากการทำหัตถกรรม	5	1.9

หมายเหตุ: แหล่งที่มาของรายได้ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ จากจำนวนสมาชิก 268 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 50,000 บาท 100,001 – 150,000 บาท 150,001 – 200,000 บาท และ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.6 , 19.8 , 0.7 และ 0.7 ตามลำดับ และรายได้นอกภาคการเกษตรต่ำสุด 15,000 บาท สูงสุด 240,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 76,180.97 บาท โดยได้รับจากการประกอบอาชีพหลัก/รับจ้างทั่วไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาได้แก่ การค้าขาย และการทำหัตถกรรมจักสาน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และ 1.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 25,000 บาท	166	61.9
25,001 – 100,000 บาท	45	16.8
100,001 – 150,000 บาท	53	19.8
150,001 – 200,000 บาท	1	0.4
200,001 บาทขึ้นไป	3	1.1
รวม	268	100.0
จ่ายในภาคการเกษตร : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 290,000 บาท เฉลี่ย 30,772.95 บาท		
แหล่งที่มาของรายจ่าย	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ค่าเตรียมดิน	268	100.0
ค่าเมล็ดพันธุ์	268	100.0
ค่าปุ๋ยเคมี	268	100.0
ค่าข่าฆ่าแมลง	11	4.1
ค่าจ้างแรงงาน	224	83.6
ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร	70	26.1
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	89	33.8

หมายเหตุ: แหล่งที่มาของรายจ่ายตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ จากจำนวนสมาชิก 268 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีรายจ่ายในภาคการเกษตรประกอบด้วย ค่าเตรียมดิน ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี ค่าข่าฆ่าแมลง ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร และ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ โดยภาพรวมพบว่า สมาชิกมีรายจ่ายในภาคการเกษตรอยู่ในช่วงไม่เกิน 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ จ่าย 100,001 – 150,000 บาท 25,001 – 100,000 บาท 200,001 บาทขึ้นไป และ 150,001 – 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.8 , 16.8 , 1.1 และ 0.4 ตามลำดับ มีจ่ายในภาคการเกษตรต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 290,000 บาท โดยภาพรวมเฉลี่ยมีจ่ายในภาคการเกษตรครัวเรือนละ 30,772.95 บาท ซึ่งส่วนใหญ่มีรายจ่ายเกี่ยวกับ ค่าเตรียมดิน ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร และค่าข่าฆ่าแมลง คิดเป็นร้อยละ 83.6 , 33.2 , 26.1 และ 4.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000 บาท	3	1.1
50,001 – 75,000 บาท	186	69.4
75,001 – 100,000 บาท	52	19.4
100,001 บาทขึ้นไป	27	10.1
รวม	268	100.0
รายจ่ายนอกภาคการเกษตร : ต่ำสุด 38,400 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 77,515.37 บาท		
แหล่งที่มาของรายจ่าย	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ค่าอาหาร	268	100.0
ค่าเสื้อผ้า	253	94.4
ค่ารักษาโรค	232	86.6
ค่าการศึกษาบุตร	26	9.7
ค่าผ่านบ้าน/เช่าบ้าน	0	0.0
ค่าผ่อนรถ	8	3.0
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ	262	97.8

หมายเหตุ: แหล่งที่มาของรายจ่ายตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ จากจำนวนสมาชิก 268 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนของสมาชิกส่วนใหญ่มีรายจ่ายในภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,001 – 75,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.4 รองลงมาคือจ่าย 75,001 – 100,000 บาท 100,001 บาทขึ้นไป และไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.4 , 19.4 , 10.1 และ 1.1 ตามลำดับ รายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่ำสุด 38,400 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 77,515.37 บาท ซึ่งมีรายจ่ายในค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาเป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเสื้อผ้า ค่ารักษาโรค ค่าการศึกษาบุตร และค่าผ่อนรถ คิดเป็นร้อยละ 97.8 , 94.4 , 86.6 , 9.7 และ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000 บาท	183	68.3
50,001 – 100,000 บาท	58	21.6
100,001 – 150,000 บาท	22	8.2
150,001 – 200,000 บาท	3	1.1
200,001 บาทขึ้นไป	2	0.7
รวม	268	100.0
ภาวะหนี้สิน : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 46,908.58 บาท		
ไม่กู้จากสหกรณ์ (เป็นเงินสด)	186	69.4
กู้จากสหกรณ์ (เป็นเงินสด)	82	30.6
ไม่เกิน 50,000 บาท	14	5.2
50,001 – 100,000 บาท	49	18.3
100,001 – 150,000 บาท	16	6.0
150,001 – 200,000 บาท	2	0.7
200,001 บาทขึ้นไป	1	0.4
รวม	268	100.0
สมาชิกกู้เป็นเงินสด : ต่ำสุด 50,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 96,219.51 บาท		
ไม่กู้จากสหกรณ์ (เป็นวัสดุการเกษตร)	67	25.0
กู้จากสหกรณ์ (เป็นวัสดุการเกษตร)	201	75.0
ไม่เกิน 2,500 บาท	39	14.6
2,501 – 5,000 บาท	47	17.5
5,001 – 7,500 บาท	83	31.0
7,501 – 10,000 บาท	14	5.2
10,001 บาทขึ้นไป	18	6.7
รวม	268	100.0
สมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตร : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 9,393.51 บาท		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ภาวะหนี่ดินของคร้วเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินกู้จาก ธกส.	185	69.0
กู้เงินจาก ธกส.	83	31.0
ไม่เกิน 25,000 บาท	23	8.6
25,001 – 50,000 บาท	45	16.8
50,001 – 75,000 บาท	15	5.6
75,001 บาทขึ้นไป	0	0
รวม	268	100.0
สมาชิกกู้เงินจาก ธ.ก.ส. : ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 70,000 บาท เฉลี่ย 37,831.33 บาท		
ไม่มีเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้าน	259	96.6
กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน	9	3.4
ไม่เกิน 10,000 บาท	3	1.1
10,001 – 20,000 บาท	4	1.5
20,001 – 30,000 บาท	2	0.7
รวม	268	100.0
กู้กองทุนหมู่บ้าน : ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 18,888.89 บาท		
ไม่มีเงินกู้จากแหล่งอื่นๆ	261	97.4
กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ	7	2.6
ไม่เกิน 10,000 บาท	2	0.7
10,001 – 20,000 บาท	3	1.7
20,001 – 30,000 บาท	2	0.7
รวม	268	100.0
กู้แหล่งอื่นๆ : ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 18,714.29 บาท		

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

ภาวะหนี่ดินของคร้วเรือน

การลงทุนประกอบอาชีพทางการเกษตร ส่วนใหญ่คร้วเรือนสมาชิกจะขาดแคลนเงินทุนจึงได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ มาลงทุน จากการศึกษา พบว่า คร้วเรือนสมาชิกได้กู้เงินจากสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งที่เป็นเงินสดและวัสดุการเกษตร กู้เงินจาก ธ.ก.ส. กู้จาก

กองทุนหมู่บ้าน และกู้จากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้านายทุน โดยภาพรวมครัวเรือนสมาชิกมีหนี้สินอยู่ในช่วงไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมา 50,001 – 100,000 บาท , 100,001 – 150,000 บาท , 150,001 – 200,000 บาท และ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.6 , 8.2 , 1.1 และ 0.8 ตามลำดับ ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ย 46,908.58 บาท และเมื่อจำแนกภาวะหนี้สินตามแหล่งสินเชื่อพบว่า

ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.3 รองลงมา 100,001 – 150,000 บาท ไม่เกิน 50,000 บาท 150,001 – 200,000 บาท และ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.0 , 5.2 , 0.7 และ 0.4 ตามลำดับ ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินต่ำสุด 50,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ย 96,219.51 บาท และยังพบว่า ครัวเรือนสมาชิกจำนวนร้อยละ 69.4 ไม่ได้กู้เงินในรูปของเงินสด เนื่องจากสหกรณ์มีการให้สินเชื่อเป็นวัสดุการเกษตรด้วย จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตรอยู่ในช่วง 5,001 – 7,500 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมา 2,501 – 5,000 บาท ไม่เกิน 2,500 บาท 10,001 บาทขึ้นไป และ 7,501 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.5 , 14.6 , 6.7 และ 5.2 ตามลำดับ และสมาชิกร้อยละ 25.0 ไม่ได้กู้เป็นวัสดุการเกษตร ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท โดยภาพรวมกู้เป็นวัสดุการเกษตรเฉลี่ย 9,393.51 บาท

ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจาก ธ.ก.ส. อยู่ในช่วง 25,001 – 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.8 รองลงมา ไม่เกิน 25,000 บาท และ 50,001 – 75,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.6 และ 5.6 ตามลำดับ และยังพบว่า ครัวเรือนสมาชิกอีกร้อยละ 69.0 ไม่ได้กู้เงินจาก ธ.ก.ส. โดยกู้ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 70,000 บาท โดยเฉลี่ย 37,831.33 บาท

กู้จากกองทุนหมู่บ้าน จากการศึกษา พบว่า มีเพียง 9 ครัวเรือน เท่านั้นที่กู้จากกองทุนหมู่บ้าน โดยกู้มากที่สุด 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 รองลงมาไม่เกิน 10,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.1 และ 0.7 ตามลำดับ ครัวเรือนสมาชิกไม่กู้กองทุนหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 96.6 โดยกู้ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท โดยเฉลี่ย 18,888.89 บาท

กู้จากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้านายทุน จากการศึกษา พบว่า มีเพียง 7 ครัวเรือน ที่กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ ครัวเรือนสมาชิกกู้ 10,001 – 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.1 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.7

ครัวเรือนสมาชิกที่ไม่กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 97.4 กู้ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท โดยเฉลี่ย 18,714.29 บาท

ตารางที่ 12 การออมของครัวเรือน

เงินออมของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	105	39.3
เงินออม	163	60.7
ไม่เกิน 50,000 บาท	85	21.6
50,001 – 100,000 บาท	69	25.7
100,001 – 150,000 บาท	19	7.1
150,001 – 200,000 บาท	12	4.5
200,001 บาทขึ้นไป	5	1.8
รวม	268	100.0
เงินออม : ต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 400,000 บาท เฉลี่ย 47,496.27 บาท		
ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์	187	69.8
ฝากเงินกับสหกรณ์	81	30.2
ไม่เกิน 25,000 บาท	18	6.7
25,001 – 50,000 บาท	47	17.5
50,001 – 75,000 บาท	2	0.7
75,001 – 100,000 บาท	3	1.1
100,001 บาทขึ้นไป	11	4.1
รวม	268	100.0
ฝากเงินกับสหกรณ์ : ต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 150,000 บาท เฉลี่ย 48,666.67 บาท		
ไม่มีเงินฝากกับ ธ.ก.ส.	209	78.0
ฝากเงินกับ ธ.ก.ส.	59	22.0
ไม่เกิน 50,000 บาท	30	11.2
50,001 – 100,000 บาท	7	2.6
100,0001 – 150,000 บาท	14	5.2
150,001 – 200,000 บาท	8	3.0
รวม	268	100.0
ฝากเงินกับ ธ.ก.ส. : ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท เฉลี่ย 76,949.15 บาท		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เงินออมของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	199	74.3
ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	69	25.7
ไม่เกิน 50,000 บาท	40	14.9
50,001 – 75,000 บาท	25	9.3
75,001 – 100,000 บาท	1	0.4
100,001 บาทขึ้นไป	3	1.1
รวม	268	100.0
ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป : ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 56,666.67 บาท		
ไม่มีเงินฝากกับแหล่งอื่นๆ	251	93.7
ฝากเงินกับแหล่งอื่น	17	6.3
ไม่เกิน 20,000 บาท	11	4.1
20,001 – 40,000 บาท	5	1.8
40,001 บาทขึ้นไป	1	0.4
รวม	268	100.0
ฝากแหล่งอื่นๆ : ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 50,000 บาท เฉลี่ย 9,978.28 บาท		

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

การออมของครัวเรือน

ในรอบปีหนึ่งๆ ครัวเรือนสมาชิกจะมีเงินฝากไว้กับแหล่งรับฝากต่าง ๆ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น รวมทั้งเตรียมไว้เพื่อลงทุนในการทำการเกษตรในฤดูกาลต่อไป จากการศึกษา พบว่าแหล่งฝากเงินที่สมาชิคนิยมฝากมีอยู่ 4 แหล่ง คือ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ธ.ก.ส. ธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้านายทุน โดยภาพรวมครัวเรือนสมาชิกมีเงินออมอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมา ไม่เกิน 50,000 บาท, 100,001 – 150,000 บาท , 150,001 – 200,000 บาท และ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.6 , 7.1 , 4.5 และ 1.8 ตามลำดับ ครัวเรือนสมาชิกมีเงินออมต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 400,000 บาท โดยเฉลี่ย 47,496.27 บาท และเมื่อจำแนกภาวะหนี้สินตามแหล่งเงินฝากพบว่า

เงินฝากในสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากในช่วง 25,001 – 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 รองลงมา ไม่เกิน 25,000 บาท 100,000 บาทขึ้นไป 75,001 – 100,000 บาท และ 50,001 – 75,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.7, 4.1, 1.1 และ 0.4 ตามลำดับ และมีครัวเรือนสมาชิกจำนวนหนึ่งไม่มีเงินฝากในสหกรณ์เลยคิดเป็นร้อยละ 69.8 สมาชิกฝากต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 150,000 บาท โดยเฉลี่ย 48,666.67 บาท

เงินฝาก ธ.ก.ส. จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากเงินไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.2 รองลงมา ฝาก 100,001 – 150,000 บาท 150,001 – 200,001 บาท และ 50,001 – 100,000 บาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 5.2 , 3.0 และ 2.6 ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝาก ธ.ก.ส. เลยคิดเป็นร้อยละ 78.0 และฝากต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท โดยเฉลี่ย 76,949.15 บาท

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝากไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมาฝาก 50,001 – 75,000 บาท 100,001 บาทขึ้นไป และ 75,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.3 , 1.1 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์เลย คิดเป็นร้อยละ 74.3 เงินฝากต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ย 56,666.67 บาท

เงินฝากแหล่งอื่นๆ จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝากไม่เกิน 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.1 รองลงมาฝาก 20,001 – 40,000 บาท และ 40,001 – 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝากแหล่งอื่นๆเลย คิดเป็นร้อยละ 93.7 เงินฝากต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 50,000 บาท โดยเฉลี่ย 9,978.28 บาท

ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สินเชื่อระยะสั้นของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เงินสด และวัสดุการเกษตร ซึ่งสมาชิกสามัญสามารถกู้ได้ทั้ง 2 ลักษณะ ส่วนสมาชิกสมทบสามารถกู้ได้เป็นวัสดุการเกษตรเท่านั้น

ตารางที่ 13 ลักษณะการกู้เงินของสมาชิก

ลักษณะ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
เป็นเงินสด	82	29.0
เป็นวัสดุการเกษตร	201	71.0
รวม	283	100.0

หมายเหตุ: สมาชิกสามัญสามารถกู้ได้ทั้งเป็นเงินสด และเป็นวัสดุการเกษตร
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

ลักษณะการกู้เงินของสมาชิก

จากการศึกษา พบว่า คริวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 201 คน รับเป็นวัสดุการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 71 และมีคริวเรือนสมาชิกจำนวน 82 คน กู้เป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 29 ของคริวเรือนสมาชิกตัวอย่าง ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามีคริวเรือนสมาชิกจำนวน 15 คริวเรือน ที่กู้ทั้งสองอย่าง

ตารางที่ 14 ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่คริวเรือนสมาชิกกู้จากสหกรณ์

เงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินกู้จากสหกรณ์ (เป็นเงินสด)	186	69.4
กู้เงินจากสหกรณ์ (เป็นเงินสด)	82	30.6
ไม่เกิน 50,000 บาท	14	5.2
50,001 – 100,000 บาท	49	18.3
100,0001 – 150,000 บาท	16	6.0
150,001 – 200,000 บาท	2	0.7
200,001 บาทขึ้นไป	1	0.4
รวม	268	100.0

สมาชิกกู้เป็นเงินสด : ต่ำสุด 50,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 96,219.51 บาท

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่กู้เงินจากสหกรณ์ (เป็นวัสดุการเกษตร)	67	25.0
กู้เงินจากสหกรณ์ (เป็นวัสดุการเกษตร)	201	75.0
ไม่เกิน 2,500 บาท	39	14.6
2,501 – 5,000 บาท	47	17.5
5,001 – 7,500 บาท	83	31.0
7,501 – 10,000 บาท	14	5.2
10,001 บาทขึ้นไป	18	6.7
รวม	268	100.0

สมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตร : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 9,393.51 บาท

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่ครัวเรือนสมาชิกกู้จากสหกรณ์

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.3 รองลงมา กู้ 100,001 – 150,000 บาท กู้ไม่เกิน 50,000 บาท กู้ 150,001 – 200,000 บาท และกู้ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.0, 5.2, 0.7 และ 0.4 ตามลำดับ ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินต่ำสุด 50,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ย 96,219.51 บาท และยังพบว่าครัวเรือนสมาชิกจำนวนร้อยละ 69.4 ไม่ได้กู้เงินในรูปแบบของเงินสด เนื่องจากสหกรณ์มีการให้สินเชื่อเป็นวัสดุการเกษตรด้วย จากการศึกษ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตรอยู่ในช่วง 5,001 – 7,500 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมา 2,501 – 5,000 บาท ไม่เกิน 2,500 บาท 10,001 บาทขึ้นไป และ 7,501 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.5, 14.6, 6.7 และ 5.2 ตามลำดับ และครัวเรือนสมาชิกร้อยละ 25.0 ไม่ได้กู้เป็นวัสดุการเกษตร กู้ต่ำสุด 2,000 บาท กู้สูงสุด 30,000 บาท โดยภาพรวมกู้เป็นวัสดุการเกษตรเฉลี่ย 9,393.51 บาท

ตารางที่ 15 ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปลงทุนในการเกษตร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	248	92.5
ไม่เพียงพอ	20	7.5
รวม	268	100

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปลงทุนในการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า ครุฑเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้เพียงพอต่อการทำการเกษตรมีจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 สำหรับครุฑเรือนสมาชิกที่บอกว่าจำนวนเงินกู้ที่กู้จากสหกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรมีจำนวน 20 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.5 ของสมาชิกตัวอย่าง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเกษตรสูงขึ้น

ตารางที่ 16 จำนวนเงินกู้ที่ครุฑเรือนสมาชิกต้องการ

เงินกู้ที่ครุฑเรือนสมาชิกต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 100,000 บาท	9	45.0
100,001 – 150,000 บาท	8	40.0
150,001 บาทขึ้นไป	3	15.0
รวม	20	100.0

จำนวนเงินกู้ที่ต้องการ : ต่ำสุด 75,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท เฉลี่ย 126,750 บาท

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

จำนวนเงินกู้ที่ครุฑเรือนสมาชิกต้องการ

จากการศึกษา พบว่า ครุฑเรือนสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอเมื่อนำไปลงทุนในการเกษตร มีจำนวน 20 ครุฑเรือน มีความต้องการกู้เงิน ไม่เกิน 100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 100,001 – 150,000 บาท และ 150,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.5 และ 15.0 ตามลำดับ ต้องการเงินกู้ต่ำสุด 75,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท โดยเฉลี่ยต้องการ 126,750

บาท จะเห็นได้ว่าจำนวนต่ำสุดของเงินกู้ที่ครัวเรือนสมาชิกเห็นว่าเพียงพอต่อการลงทุนในการเกษตรจะสูงกว่าจำนวนเงินกู้ต่ำสุดที่สมาชิกได้กู้จากสหกรณ์ที่ 50,000 บาท ซึ่งครัวเรือนสมาชิกบางครัวเรือนเห็นว่าปริมาณเงินกู้ที่ได้กู้จากสหกรณ์ไม่เพียงพอเมื่อนำไปลงทุนในการเกษตร

ตารางที่ 17 วัตถุประสงค์ของการขอกู้

วัตถุประสงค์	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ลงทุนในการเกษตร	268	100.0
ชำระหนี้สิน	29	10.8
ซื้อบ้าน/ต่อเติมบ้าน	15	5.6
ซื้อที่ดิน	4	1.5
ซื้อยานพาหนะ	8	3.0
เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	44	16.4

หมายเหตุ: ครัวเรือนสมาชิกมีวัตถุประสงค์ของการขอกู้มากกว่า 1 ข้อ จากจำนวน 100 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

วัตถุประสงค์ของการขอกู้

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ขอกู้เพื่อลงทุนในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคือเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ร้อยละ 16.4 ชำระหนี้สิน ร้อยละ 10.8 ซื้อบ้าน/ต่อเติมบ้าน ร้อยละ 5.6 ซื้อยานพาหนะ ร้อยละ 3.0 และซื้อที่ดิน ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ความสามารถในการชำระหนี้

การชำระหนี้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชำระคืนตามกำหนด	224	83.5
ชำระคืนได้บางส่วน	26	9.7
ไม่สามารถชำระคืนได้	16	6.0
รวม	268	100

ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

ความสามารถในการชำระหนี้

จากการศึกษา พบว่า คริวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาคือ สามารถชำระคืนได้บางส่วน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ส่วนไม่สามารถชำระคืนได้มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตารางที่ 19 สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	13	31.0
ผลผลิตได้รับความเสียหาย	33	78.6
ราคาผลผลิตตกต่ำ	14	33.3
ยังไม่ได้ขายผลผลิต	10	23.8

หมายเหตุ: สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดมากกว่า 1 ข้อ จากจำนวน 42 คน
ที่มา: จากการสำรวจ (2554)

สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

จากการศึกษา พบว่า สาเหตุที่ทำให้คริวเรือนสมาชิกไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเวลาเพราะผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ / ศัตรูพืช มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมาคือราคาผลผลิตตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.3 ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 31.0 และยังไม่ได้ขายผลผลิตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.8

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตร ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งที่เป็นเงินสด และเป็นวัสดุการเกษตรปีการเพาะปลูก 2552/2553 โดยการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) ดังนี้

$$y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

กำหนดให้

y = ความต้องการสินเชื่อการเกษตรหนึ่งหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นบาท

x_1 = อายุของสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_2 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีหน่วยเป็นคน

x_4 = พื้นที่ทำการเกษตร มีหน่วยเป็นไร่

x_5 = รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_6 = รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_7 = รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_8 = รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_9 = ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{10} = การออมของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{11} = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีหน่วยเป็นบาท (ร้อยละต่อปี)

a = ค่าคงที่

b = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร x_1 ถึง x_{11}

หมายเหตุ: ตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะให้วิเคราะห์เฉพาะในกรณีที่กู้เป็นเงินสด เนื่องจากราคาวัสดุการเกษตรสหกรณ์จะคิดรวมกำไรไว้แล้ว

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด สามารถเขียนในรูปแบบของสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนได้ดังนี้

$$y = 137,750.07 - 190.45x_1 + 29.56x_2 + 372.660x_3 + 874.97x_4 + 0.002x_5 + 0.14x_6 + 0.69x_7 - 0.12x_8 - 0.83x_9 - 0.11x_{10} - 9274.57x_{11}$$

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก	-190.45	-.052	-.606	.547 ^{ns}
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	29.55	.008	.092	.927 ^{ns}
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	372.66	.016	.189	.851 ^{ns}
พื้นที่ทำการเกษตร	874.97	.354	2.494	.015 ^{**}
รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	.002	.006	.017	.986 ^{ns}
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	.136	.171	1.544	.127 ^{ns}
รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	.690	.617	2.456	.017 ^{**}
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	-.122	-.108	-.811	.420 ^{ns}
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	-.830	-.235	-1.784	.079 ^{***}
การออมของครัวเรือน	-.108	-.187	-1.232	.222 ^{ns}
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	-9274.57	-.252	-2.449	.017 ^{**}

R = .771 ; R² = .595 ; ค่าคงที่ = 137,750.01
F = 9.355 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 2.123

หมายเหตุ: ** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

*** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 20 ผลการศึกษาพบว่า ค่า R² มีค่าเท่ากับ 0.595 สามารถอธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x₁) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (x₂) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x₃) พื้นที่ทำการเกษตร (x₄) รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₅) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₆) รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₇) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₈) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x₉) การออมของครัวเรือน (x₁₀) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x₁₁) สามารถนำพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 59.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 40.5 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.123 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation คือ ไม่เกิดปัญหาค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยตัดตัวแปรอิสระบางตัวที่การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยด้วยค่า t พบว่า ตัวแปร x₁ x₂ x₃ x₅ x₆ x₈ และ x₁₀ ไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติออก คงเหลือเอาไว้แต่ตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น คือ ตัวแปร x_4 , x_7 , x_9 และ x_{11} เมื่อนำค่าไปคำนวณหาสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนเส้นใหม่ได้สมการดังนี้

$$y = 11,109.95 - 0.16x_5 - 0.10x_6 + 0.25x_7 + 0.97x_9$$

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
พื้นที่ทำการเกษตร	649.287	.263	2.165	.034**
รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	.507	.454	4.212	.000*
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	-.735	-.208	4.514	.028**
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	-10989.30	-.298	-3.200	.002*

R = .751 ; R² = .565 ; ค่าคงที่ = 155,513.47
F = 24.976 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 2.201

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 21 อธิบายได้ว่า พื้นที่ทำการเกษตร (x_4) รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{11}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์ (y) ได้ร้อยละ 56.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 43.5 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.201 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{11}) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนพื้นที่ทำการเกษตร (x_4) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 0.507 กับ 0.454 รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{11}) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น -10989.30 กับ -0.298 และพื้นที่ทำการเกษตร (x_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 649.287 กับ 0.263 ตามลำดับ ส่วนภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น -0.735 กับ -0.208 ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ตัวแปร รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{11}) และพื้นที่ทำการเกษตร (x_4) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของ จิตติพล โปดาพล ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่าต้นทุนการผลิตมีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อรายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 0.507 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์สินเชื่อ (Demand for Credit) คือถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ก็อาจจะทำให้การผลิตลดลงไปในทิศทางตรงกันข้าม จนกระทั่งระดับหนึ่งก็อาจทำให้เกษตรกรไม่กู้ยืมเพราะจะขาดทุน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรใน

รูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงลดลง (หรือเพิ่มขึ้น) 10,989.30 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

พื้นที่ทำการเกษตร เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของ จริยา จรดล ที่ได้ทำการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด ซึ่งพบว่าขนาดพื้นที่ที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 ไร่ จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 649.287 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่อาจเป็นเช่นนี้เพราะเกษตรกรไม่ต้องการที่จะก่อหนี้กับสหกรณ์เพิ่มหรืออาจจะมองหาแหล่งเงินทุนอื่น โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อภาวะหนี้สินของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงลดลง (หรือเพิ่มขึ้น) 0.735 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด สามารถเขียนในรูปของสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน ได้ดังนี้

$$y = 219.05 + 0.79x_1 + 1.60x_2 - 25.06x_3 + 36.57x_4 - 0.04x_5 + 0.02x_6 + 0.28x_7 - 0.001x_8 \\ - 0.02x_9 - 0.002x_{10}$$

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก	.795	.002	.097	.922 ^{ns}
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	1.604	.003	.153	.878 ^{ns}
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	-25.061	-.008	-.480	.632 ^{ns}
พื้นที่ทำการเกษตร	36.572	.080	1.957	.052 ^{***}
รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	-.036	-.568	-5.970	.000 [*]
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	.021	.101	3.929	.000 [*]
รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	.277	1.570	15.169	.000 [*]
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	-.001	-.008	-.281	.779 ^{ns}
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	-.020	-.171	-5.591	.000 [*]
การออมของครัวเรือน	-.002	-.033	-1.117	.265 ^{ns}

R = .973 ; R² = .946 ; ค่าคงที่ = 219.05
F = 332.17 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = .884

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

*** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 22 ผลการศึกษา พบว่า ค่า R² มีค่าเท่ากับ 0.946 สามารถอธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x₁) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (x₂) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x₃) พื้นที่ทำการเกษตร (x₄) รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₅) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₆) รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₇) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₈) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x₉) และการออมของครัวเรือน (x₁₀) สามารถนำพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 94.6 ส่วนที่เหลือร้อยละ 5.4 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา แต่จากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 0.884 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สรุปว่าเกิดปัญหา Positive Correlation แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ทางบวก หมายความว่าสมการนี้ใช้ไม่ได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับเปลี่ยนรูปสมการ

เพื่อให้ได้สมการที่สมบูรณ์ที่สุด โดยการตัดตัวแปรที่มีค่า Durbin-Watson ต่ำสุดออกทีละตัว จนกว่าค่า Durbin-Watson จะอยู่ในช่วงที่สรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation ได้สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนเส้นใหม่ดังนี้

$$y = -4895.71.05 - 0.124x_1 - 27.169x_2 - 187.239x_3 + 474.438x_4 + 0.059x_6 - 0.026x_9$$

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อหาสมการสมการที่สมบูรณ์

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก	-.124	.000	-.006	.995 ^{ns}
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	-27.169	-.047	-1.123	.263 ^{ns}
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	-187.239	-.062	-1.502	.135 ^{ns}
พื้นที่ทำการเกษตร	475.438	1.040	16.532	.000*
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	.059	.277	5.943	.000*
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	-.026	-.217	-3.575	.000*
R = .823 ; R² = .678 ; ค่าคงที่ = -4895.71				
F = 68.07 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 1.521				

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 23 ผลการศึกษาพบว่า ค่า R² มีค่าเท่ากับ 0.678 สามารถอธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x₁) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (x₂) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x₃) พื้นที่ทำการเกษตร (x₄) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x₆) และ ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x₉) สามารถนำพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 67.8 ส่วนที่เหลือร้อยละ 32.2 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.521 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation คือไม่เกิดปัญหาค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยตัดตัวแปรอิสระบางตัวที่การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยด้วยค่า t พบว่า ตัวแปร x₁ x₂ และ x₃ ไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติออก คงเหลือเอาไว้แต่ตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น คือ ตัวแปร x_4 , x_6 และ x_9 เมื่อนำค่าไปคำนวณหาสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนเส้นใหม่ได้สมการดังนี้

$$y = -6556.52 + 475.54x_4 + 0.063x_6 - 0.026x_9$$

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
พื้นที่ทำการเกษตร	475.540	1.040	16.725	.000*
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	.063	.295	6.497	.000*
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	-.026	-.214	-3.537	.000*

R = .819 ; R² = .671 ; ค่าคงที่ = -6556.52
F = 134.12 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 1.533

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 24 อธิบายได้ว่า พื้นที่ทำการเกษตร (x_4) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_6) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 67.1 ส่วนที่เหลือร้อยละ 32.9 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.533 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ส่วนพื้นที่ทำการเกษตร (x_4) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_6) และ ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_9) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือน (x_4) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 475.540 กับ 1.040 รองลงมาคือ รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_0) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 0.063 กับ 0.295 ส่วนภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_0) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกได้น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น -0.026 กับ -0.214 ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ตัวแปร พื้นที่ทำการเกษตร (x_4) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_0) และตัวนรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_0) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่

พื้นที่ทำการเกษตร เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของ จริญญา จรดล ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด ซึ่งพบว่าขนาดพื้นที่ที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 ไร่ จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 475.540 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับการศึกษาของ จำลอง ปรีชา ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด ซึ่งพบว่ารายได้นอกภาคการเกษตรมีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อยรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 0.063 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่อาจเป็นเช่นนี้เพราะเกษตรกรไม่ต้องการที่จะก่อหนี้กับสหกรณ์

เพิ่มหรืออาจจะมองหาแหล่งเงินทุนอื่น โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อภาวะหนี้สินของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เปลี่ยนแปลงลดลง (หรือเพิ่มขึ้น) 0.026 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ตารางที่ 25 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งในรูปของเงินสด และวัสดุการเกษตร

ปัจจัย	เงินสด	วัสดุการเกษตร
อายุของสมาชิก	-	-
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	-	-
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	-	-
พื้นที่ทำการเกษตร	/	/
รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	-	-
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	-	/
รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	/	-
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	-	-
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	/	/
การออมของครัวเรือน	-	-
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	/	ไม่ได้นำมาวิเคราะห์

หมายเหตุ: อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะใช้วิเคราะห์เฉพาะสินเชื่อเงินสด เนื่องจากราคาวัสดุการเกษตรสหกรณ์จะคิดรวมกำไรไว้แล้ว

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 25 ผลการศึกษา พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ส่วน อายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และการออมของครัวเรือน ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด และพื้นที่ทำการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการ

สินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ส่วนอายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ในภาค การเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของ ครัวเรือน และการออมของครัวเรือน ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของ วัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 268 คน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

จากการศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 268 คน พบว่า จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศจะมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 66.0 และเพศชาย ร้อยละ 34.0 อายุของสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 อายุโดยเฉลี่ย 49.22 ปี สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพ สมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.0 สมาชิกสหกรณ์สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 5 – 6 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 โดยเฉลี่ยครัวเรือนมีสมาชิก 4.82 คน และสมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.6 โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ยอยู่ที่ 15.56 ปี

ลักษณะการถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิกมี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะการถือครองที่ดินที่เป็นของตนเอง การถือครองที่ดินโดยการเช่า และที่ดินที่ได้รับทำฟรี จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเองอยู่ในช่วง 11 – 15 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 การถือครองที่ดิน โดยการเช่า พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเกษตรช่วง 16 – 20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.4 พื้นที่ที่ได้รับทำฟรี พบว่า ครัวเรือนสมาชิกได้รับที่ดินทำฟรีขนาด 1 – 5 ไร่

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.0 ส่วนขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 11 – 20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.4 โดยเฉลี่ยมีพื้นที่ทำการเกษตร 18.06 ไร่

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.3 โดยเฉลี่ยมีรายได้ในภาคการเกษตร 85,185.26 บาท/ปี รายได้ในภาคการเกษตรส่วนใหญ่ได้มาจากการปลูกข้าวนาปี คิดเป็นร้อยละ 97.8 รองลงมาคือ ปลูกข้าวนาปรัง คิดเป็นร้อยละ 14.6 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.1 โดยเฉลี่ยมีรายได้นอกภาคการเกษตร 76,180.97 บาท/ปี โดยได้รับจากการประกอบอาชีพหลัก/รับจ้างทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือ การค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 21.3

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วงไม่เกิน 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.9 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายในภาคการเกษตรครัวเรือนละ 30,772.95 บาท/ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีรายจ่ายเกี่ยวกับ ค่าเตรียมดิน ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ค่าจ้างแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 83.6 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 50,001 – 75,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.4 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร 77,515.37 บาท/ปี ซึ่งส่วนใหญ่ครัวเรือนของสมาชิกมีรายจ่ายในค่าอาหาร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ คิดเป็นร้อยละ 97.8

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน ส่วนใหญ่ครัวเรือนสมาชิกจะขาดแคลนเงินทุนจึงได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ มาลงทุน จากผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนสมาชิกได้กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งที่เป็นเงินสดและวัสดุการเกษตร กู้จาก ธ.ก.ส. กู้จากกองทุนหมู่บ้าน และกู้จากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้ายายทุน มาลงทุน ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.3 โดยเฉลี่ยกู้ 96,219.51 บาท/ปี และยังพบว่าครัวเรือนสมาชิกจำนวนร้อยละ 69.4 ไม่ได้กู้เงินในรูปของเงินสด เนื่องจากสหกรณ์มีการให้สินเชื่อเป็นวัสดุการเกษตรด้วย จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตรอยู่ในช่วง 5,001 – 7,500 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.0 โดยเฉลี่ยกู้ 9,393.51 บาท/ปี และครัวเรือนสมาชิกร้อยละ 25.0 ไม่ได้กู้เป็นวัสดุการเกษตร การกู้เงินจาก ธ.ก.ส. พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่กู้ในช่วง 25,001 – 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.8 โดยเฉลี่ยกู้ 37,831.33 บาท/ปี และพบว่าครัวเรือนสมาชิกอีก

ร้อยละ 69.0 ไม่ได้กู้เงินจาก ธ.ก.ส. การกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีครัวเรือนสมาชิกเพียง 9 ครัวเรือน เท่านั้นที่กู้จากกองทุนหมู่บ้าน โดยกู้มากที่สุด 10,001 – 20,000 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 1.5 โดยเฉลี่ย 18,888.89 บาท/ปี และมีครัวเรือนสมาชิกไม่กู้กองทุนหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 96.6 การกู้เงินจากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้านายทุน จากการศึกษา พบว่า มีครัวเรือนสมาชิกเพียง 7 ครัวเรือน ที่กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ ครัวเรือนสมาชิกกู้ 10,001 – 20,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.1 โดยเฉลี่ยกู้ 18,714.29 บาท/ปี และมีครัวเรือนสมาชิกอีกร้อยละ 97.4 ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ

การออมของครัวเรือน ในรอบปีหนึ่งๆ ครัวเรือนสมาชิกจะมีเงินฝากไว้กับแหล่งรับฝากต่าง ๆ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น รวมทั้งเตรียมไว้เพื่อลงทุนในการทำเกษตรในฤดูกาลต่อไป จากการศึกษา พบว่า แหล่งฝากเงินที่สมาชิกนิยมฝากมีอยู่ 4 แหล่ง คือ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ธ.ก.ส. ธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ญาติ พี่ น้อง เพื่อนบ้าน และพ่อค้านายทุน สำหรับการเงินฝากในสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากในช่วง 25,001 – 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 โดยเฉลี่ยฝาก 48,666.67 บาท/ปี และมีครัวเรือนสมาชิกจำนวนหนึ่งไม่มีเงินฝากในสหกรณ์เลยคิดเป็นร้อยละ 69.8 การเงินฝาก ธ.ก.ส. จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากไม่เกิน 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.2 โดยเฉลี่ย 76,949.15 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝาก ธ.ก.ส. เลยคิดเป็นร้อยละ 78.0 การเงินฝากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝากไม่เกิน 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.9 โดยเฉลี่ยฝาก 56,666.67 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์เลย คิดเป็นร้อยละ 74.3 การเงินฝากแหล่งอื่นๆ จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝากไม่เกิน 20,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.1 โดยเฉลี่ย 9,978.28 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝากแหล่งอื่นๆเลย คิดเป็นร้อยละ 93.7

2. ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

เงินกู้ระยะสั้นของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กู้เป็นเงินสด และรับเป็นวัสดุการเกษตร ซึ่งสมาชิกสามัญสามารถกู้ได้ทั้ง 2 ลักษณะ ส่วนสมาชิกสมทบสามารถกู้ได้เป็นวัสดุการเกษตรเท่านั้น

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 201 คน กู้จากสหกรณ์โดยการรับเป็นวัสดุการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 75.0 และมีสมาชิกจำนวน 82 คน กู้เป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 30.6 โดยครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.3 โดยเฉลี่ย 96,219.51 บาท/ปี และยังพบว่าครัวเรือนสมาชิกจำนวนร้อยละ 69.4 ไม่ได้กู้เงินในรูปแบบของเงินสด เนื่องจากสหกรณ์มีการให้สินเชื่อเป็นวัสดุการเกษตรด้วย จากการศึกษ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เป็นวัสดุการเกษตรอยู่ในช่วง 5,001 – 7,500 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.0 โดยเฉลี่ย 9,393.51 บาท/ปี และครัวเรือนสมาชิกร้อยละ 25.0 ไม่ได้กู้เป็นวัสดุการเกษตร

นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรจำนวน 20 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.5 ส่วนครัวเรือนสมาชิกที่บอกว่าจำนวนเงินกู้ที่ได้รับจากสหกรณ์มีจำนวนเพียงพอต่อการทำการเกษตรมีจำนวน 248 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 92.5 และครัวเรือนสมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร มีความต้องการกู้ไม่เกิน 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 โดยเฉลี่ย 126,750 บาท/ปี ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ขอกู้เพื่อลงทุนในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ร้อยละ 16.4 การชำระหนี้ จากการศึกษ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาคือ สามารถชำระคืนได้บางส่วน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ส่วนไม่สามารถชำระคืนได้มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.0 สาเหตุที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเวลาเพราะผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ / ศัตรูพืช มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมาคือราคาผลผลิตตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.0 ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 31.0 และยังไม่ได้ขายผลผลิตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.8

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

4.1 จากการศึกษ พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ส่วน อายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และ

การออมของครัวเรือน ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

นอกจากนี้ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนพื้นที่ทำการเกษตรและภาวะหนี้สินของครัวเรือนสามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.2 จากการศึกษา พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ส่วน อายุของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และการออมของครัวเรือน ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของวัสดุการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

นอกจากนี้ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปแบบของวัสดุการเกษตรของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการศึกษา พบว่า ตัวแปร พื้นที่ทำการเกษตร และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สหกรณ์ควรพิจารณา รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน ในการให้สินเชื่อเงินสดกับสมาชิก และพิจารณา พื้นที่ทำการเกษตร ในการให้สินเชื่อวัสดุการเกษตรกับสมาชิก เพราะจากการศึกษา พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้สูงสุด ดังนั้น สหกรณ์ควรพิจารณาปัจจัยทั้งสอง เพื่อให้การอนุมัติสินเชื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบที่ทำให้สมาชิกมีความต้องการสินเชื่อการเกษตรมากเกินไป จนเป็นสาเหตุของการก่อหนี้ สหกรณ์ควรมีแนวทางแก้ไข เช่น

1.1 สหกรณ์ควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจรวมซื้อ ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกสามารถซื้อปัจจัยการผลิตได้ในราคาถูก เป็นการลดรายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน

1.2 สหกรณ์ควรส่งเสริมด้านการเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ เช่น การปลูกข้าวโดยวิธีโยนกกล้า จะทำให้ได้ผลผลิตในปริมาณที่มากขึ้น เพื่อให้ครัวเรือนสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

เมื่อสมาชิกสามารถลดค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน สมาชิกก็จะมีเงินทุนเหลือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในฤดูการผลิตต่อไป การกู้ยืมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ก็จะลดลง

2. ด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกเช่นกัน เพราะจากการศึกษา พบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งเงินกู้ที่ใช้ในการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ส่วนใหญ่สหกรณ์กู้เงินมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) (รายงานกิจการประจำปี, 2548 – 2552) ดังนั้น

2.1 สหกรณ์ควรพิจารณาถึงการระดมเงินทุนของตนเองให้มากขึ้นเป็นการลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้จาก ธ.ก.ส. ซึ่งการระดมเงินทุนสหกรณ์อาจทำได้หลายวิธี เช่น การระดมถือหุ้นเพิ่ม

นอกเหนือจากการสะสมตามข้อบังคับการระดมเงินฝากประเภทต่างๆ โดยการหาสิ่งจูงใจมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เช่น การจับรางวัลผู้โชคดีจากการฝากเงิน เป็นต้น

2.2 สหกรณ์ควรนำเงินทุนของสหกรณ์ไปลงทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น นอกจากฝากสหกรณ์อื่น ฝากสถาบันการเงิน และลงทุนซื้อสินค้าในธุรกิจซื้อ สหกรณ์ควรจัดสรรเงินทุนส่วนหนึ่งไปลงทุนในหลักทรัพย์ เช่น ซื้อตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น ฯลฯ หรืออาจจะลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร ซึ่งจะช่วยให้สหกรณ์ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนในการให้สินเชื่อแก่สมาชิกมากขึ้น เป็นการช่วยลดการกู้จาก ธ.ก.ส. และลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เท่านั้น ดังนั้นผลการศึกษาก็ไม่อาจนำไปใช้ได้กับสหกรณ์อื่นๆ ได้ทั้งหมด แต่สามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงใช้กับสหกรณ์อื่นได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์อื่นด้วย เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มาผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์อื่นๆ

2. การศึกษาครั้งนี้ ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะสมาชิกที่กู้ยืมสินเชื่อระยะสั้นเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อประเภทอื่น เช่น สินเชื่อระยะปานกลาง และสินเชื่อระยะยาว เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2527. คู่มือวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์สยาม จำกัด

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2554. หลักการ อุดมการณ์ วิธีการสหกรณ์. ใน ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ (Online). <http://webhost.cpd.go.th/rlo/principles.html>, 25 มิถุนายน 2554.

จริยา จรดล. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

จิราภรณ์ คลองโปร่ง. 2542. ต้นทุนการให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เจษฎา ชุมไชโย. 2547. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ไทย หลังวิกฤตเศรษฐกิจไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จำลอง ปรีชา. 2540. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สาย จำกัด อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชาคร ประพรหม. 2549. ผลของสินเชื่อการบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ต่อการใช้จ่ายในการบริโภคภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาคริต ทิพย์ธารา. 2554. เจ้าหน้าที่สินเชื่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2554.

- ชิดพร ชูช่วย. 2551. ปัจจัยที่เป็นผลต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช. การศึกษาค่าคว่ำอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตติพล โปคาพล. 2546. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรใน หมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพล สำเภารเงิน. 2543. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ ไทยและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทยากร ชานิกประดิษฐ์. 2545. การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อ: กรณีศึกษา ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทองโรจน์ อ่อนจันทร์. 2530. หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- เทวินทร์ อุ่นทานนท์. 2548. บทบาทของสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญรอด สามารถ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วสันต์ ลีลา. 2545. การวิเคราะห์ต้นทุนการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีนารถ ชาธรรมมา. 2552. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดหลักประกันในการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริพร สุขเกษม. 2546. **ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์: กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบ้านค่าย จำกัด จังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. 2553. **เอกสารแนะนำสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.** สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. (อัดสำเนา).

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. 2553. **รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ปี 2548-2552.** สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. (อัดสำเนา).

สุวรรณา ชูโชติ. 2552. **วิธีวิจัยทางสหกรณ์.** คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวรรณา ชูโชติ. 2552. **เศรษฐศาสตร์สหกรณ์.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2554. **ข้อมูลอำเภอพระนครศรีอยุธยา.** ใน ข้อมูลอำเภอ (Online). <http://www.ayutthaya.go.th/main.php>, 25 มิถุนายน 2554.

อนุสรณ์ สรพรหม. 2545. **คู่มือและแนวข้อสอบเข้าศึกษาต่อปริญญาโท เศรษฐศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด.

อัจฉรา ประธานทิพย์. 2550. **ผลกระทบของสินเชื่อสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ต่อการเติบโตของสาขาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด**

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด” นี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิชาวิทยานิพนธ์ ของนายวรกฤษ ธงภักดี นิสิตปริญญาโท (ภาคปกติ) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 3 ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์

คำแนะนำ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ท่านต้องการเลือก และเติมข้อความลงในช่องว่าง ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ โสด สมรส หม้าย / หย่าร้าง อื่นๆ.....
4. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้เข้าศึกษา	☐ ประถมศึกษาปีที่ 4
☐ ประถมศึกษาปีที่ 6	☐ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.....ปี

ส่วนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

1. ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง.....ไร่

ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

ใช้เช่า..... ไร่

2. ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า.....ไร่

ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

3. ที่ดินที่ได้รับทำฟรี.....ไร่

ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

4. รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก(ไร่)	ผลผลิต/ไร่/ปี	ราคา/หน่วย	รายได้รวม
ข้าวเปลือก (นาปี)				
ข้าวเปลือก (นาปรัง)				
กล้วยน้ำว้า				
กล้วยหอม				
ปศุสัตว์ เช่น โค หมู ไก่ ฯลฯ				
อื่นๆ.....				
รวม				

5. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

1. รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้างทั่วไป.....บาท/เดือน

2. รายได้จากการค้าขาย.....บาท/เดือน

3. รายได้จากการทำหัตถกรรม จักสาน.....บาท/เดือน

4. อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท/เดือน

6. รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน

1. ค่าเตรียมดิน.....บาท/ปี
2. ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท/ปี
3. ค่าปุ๋ยเคมี.....บาท/ปี
4. ค่ายาฆ่าแมลง.....บาท/ปี
5. ค่าจ้างแรงงาน.....บาท/ปี
6. ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร.....บาท/ปี
7. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ.....บาท/ปี
8. ตอบแทนในรูปของสิ่งของคิดเป็นเงิน เช่น ข้าว.....บาท/ปี
9. ค่าใช้จ่าย อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท/ปี

7. รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

1. ค่าอาหาร.....บาท/เดือน
2. เสื้อผ้า.....บาท/เดือน
3. ยารักษาโรค.....บาท/เดือน
4. ค่าการศึกษาบุตร.....บาท/เดือน
3. ค่าผ่อนบ้าน / เช่าบ้าน.....บาท/เดือน
4. ค่าผ่อนรถ.....บาท/เดือน
3. ค่าใช้จ่าย อื่นๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ฯลฯ (ระบุ.....).....บาท/เดือน

8. ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

1. กู้จากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา
 - เป็นเงินสด.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
 - รับเป็นวัสดุการเกษตร
 - 1.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
 - 2.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
 - 3.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
2. กู้จาก ธ.ก.ส.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
3. กู้จากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
 - 3.1 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
 - 3.2 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
 - 3.3 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
4. กู้จากกองทุนหมู่บ้าน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี

5. กู้จากแหล่งอื่นๆ

- ญาติ พี่ น้องบาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- เพื่อนบ้าน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- พ่อค้ำนายทุน.....บาท อัตราดอกเบี้ย..... บาท/ปี
- อื่นๆ ระบุ.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี

9. จำนวนเงินออมของครัวเรือน

1. ฝากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
2. ฝาก ธ.ก.ส.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
3. ฝากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
- 3.1 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- 3.2 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- 3.3 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
4. ฝากแหล่งอื่นๆ
- ญาติ พี่ น้องบาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- เพื่อนบ้าน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- พ่อค้ำนายทุน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี
- อื่นๆ ระบุ.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....บาท/ปี

ส่วนที่ 3 ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

1. ปริมาณเงินกู้ที่ท่านได้กู้จากสหกรณ์ในปีการเพาะปลูก 2552/53 (พ.ค. 52 – เม.ย. 53)

1. กู้ระยะสั้น.....บาท
2. รับเป็นวัสดุการเกษตร
- 2.1.....เป็นเงิน.....บาท
- 2.2.....เป็นเงิน.....บาท
- 2.3.....เป็นเงิน.....บาท

2. ท่านได้รับเงินกู้เพียงพอกับการลงทุนในการเกษตรหรือไม่

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ เพราะ.....

3. จำนวนเงินกู้ที่ท่านต้องการเพิ่ม.....บาท

4. ท่านกู้เงินในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เงินสด
 รับเป็นวัสดุการเกษตร

5. วัตถุประสงค์ของการขอกู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลงทุนในการเกษตร
 ชำระหนี้สิน
 ซื้อบ้าน / ต่อเติมบ้าน
 ซื้อที่ดิน
 ซื้อยานพาหนะ
 เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
 อื่นๆ ระบุ.....

6. ท่านสามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาหรือไม่

- ชำระคืนตามกำหนดเวลา
 ชำระคืนได้บางส่วน
 ไม่สามารถชำระคืนได้

7. สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเวลา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์
 ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ / ศัตรูพืช
 ราคาผลผลิตตกต่ำ
 ยังไม่ได้ขายผลิตผล
 อื่นๆ (ระบุ).....

ข้อเสนอแนะ

.....

ภาคผนวก ข

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2552

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์

พ.ศ. 2552

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 102 ที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการชุดที่ 36 ครั้งที่ 2 วันที่ 10 สิงหาคม 2552 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่
สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2547 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้
เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2552”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่
สมาชิก พ.ศ. 2547

ข้อ 4 การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 5 วัตถุประสงค์ของการกู้เงินสมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อ
วัตถุประสงค์ต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตาม
แผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร
อย่างอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปศุสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือ สัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขาย และ
ค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตร ซึ่งผู้กู้
ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องการชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของคร่าวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื้อม้าตัวใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ซึ่งสมาชิกผู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 7 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำคั้นคูนน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อม้าตัวใช้งาน ซื้อม้าหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่งและอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อม้าหรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร

(ซ) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้เป็นธุระทวงคืนให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

(3) เงินกู้ระยะยาว ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อ หรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ
เกี่ยวกับการเกษตร

(ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ
เกี่ยวกับการเกษตร

(ซ) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้ เป็นธุระกวาดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 6 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วน เพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้นในกรณีที่ผู้กู้เงินระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อนต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรง ต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขายการประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้กะเนราค่าต่อหน่วยไว้ล่วงหน้าจำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น จำนวนเงินกู้ระยะยาวแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และเงินกู้ระยะยาวรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 1,000,000.- บาทไม่ได้

ข้อ 7 ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลอันผลิตด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวน

เงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในเจ็ดปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจใช้เวลาไม่เกินสิบปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะยาวนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึง อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจใช้เวลาไม่เกินสิบห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ 14 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้น ไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 8 หลักประกันเงินกู้การกู้เงินตามระเบียบนี้ ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกันโดยคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่า อสังหาริมทรัพย์นั้น มีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่า 75 % ของจำนวนเงินกู้ ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกิน 2,000,000.- บาท จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียง 2,000,000.- บาท ก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อสหกรณ์

(2) มีบัญชีเงินฝากค้ำประกันหนี้เงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของยอดเงินฝากของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) โดยที่ผู้ค้ำประกันไม่สามารถเบิกเงินจากบัญชีดังกล่าวได้ จนกว่าจะชำระหนี้สินเสร็จสิ้นเมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายเมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายการของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้

(3) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวน ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 300,000.- บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะให้ประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (4) หรือ (5) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ ผูกพันตนร่วมกันว่าในเมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวต่อสหกรณ์จนเสร็จสิ้น สหกรณ์จะเรียกชำระหนี้จากผู้กู้คนใด ในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้น โดยสิ้นเชิงหรือตามแต่เลือกได้ บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังคงผูกพันอยู่จนกว่าหนี้เงินกู้ดังกล่าวจะชำระเสร็จสิ้น ในกรณีสมาชิกผู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 300,000.- บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่ สูงกว่า 300,000.- บาท

(4) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งคนใดต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร หรือจำนองเรือเป็นหลักประกันเสริม ในกรณีสมาชิกผู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท

(5) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัด การขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดและสมาชิกผู้กู้มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกัน กับกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนผู้ค้ำประกันพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันสมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกัน ไม่ได้ เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์ โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ

คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวน เห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด การที่สมาชิกผู้ค้ำประกัน ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นหลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้ผู้ได้จัด สมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 9 การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เพื่อเงินกู้ทุกรายมี หลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่า หลักประกันสำหรับ เงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่อง ให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือ สำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่น บรรดามีไว้แก่ สหกรณ์ จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 10 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่าการกู้เงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและ โดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกัน หรือ ใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิก และเกษตรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อ ผลิตผลหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิตสมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้นเพื่อ ผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึง คณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงาน ผลิตและคำขอกู้แต่ละรายและกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ของสมาชิกโดยในทาง ปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือกรรมการดำเนินการ หรือ เจ้าหน้าที่ สหกรณ์ สอบสวน หรือพนักงาน ธ.ก.ส. สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามผลิตและคำขอกู้ยังที่ ประชุมกลุ่มหรือไร่นาหรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับประเภทผลิตภัณฑ์ที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้เงินกู้ยืม ผลที่ได้ต่อไป ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์ และใช้ในทางอื่น ๆ ผลผลิตส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้ และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขายผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่ส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบ สวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้กู้กำหนดชำระคืนเสร็จและการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ยืม ในกรณีที่ผู้กู้เลือกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือการค้าประกันก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกันหรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้าประกันด้วยและเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบ และรับรองรายการต่าง ๆ แล้วจึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้กู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(4) สมาชิกผู้กู้ต้องทำหนังสือตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิตและค่าของกู้ อื่นๆ สมาชิกผู้กู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำ หนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 8 (3) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิกผู้กู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้ โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวน และในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมคืนเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ในกา
รับเงินกู้ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น อนึ่งหากวัตถุประสงค์ ในการขอเงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุ การเกษตรเครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้ายาอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จาก สหกรณ์ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้น ๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 11 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินกู้ระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลักหรือระยะปานกลางต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้ราย ที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์

ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือ พนักงาน ธ.ก.ส. เพื่อแนะนำ สมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้จ่ายเงินและคำขอกู้ตามแบบที่ สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควรและให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบคำขอกู้ด้วยการ สอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือ ความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้นจำนวนเงินทุนของ สมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้กำหนดชำระหนี้ เงินกู้และที่มาแห่งรายได้ สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้ การชำระหนี้ เงินกู้อย่างอื่น ๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอ ในแผนงานผลิตหรือแผนการใช้จ่ายเงินและคำขอกู้และข้อความอื่น ๆ เกี่ยวกับประกอบอาชีพและ ฐานะทั่วไปของผู้ขอกู้ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่ง ทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และผู้เสนอเข้าค้ำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจ้างอง ทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

(2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับ แผนงานผลิตหรือแผนการใช้จ่ายเงินและคำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 8 (3) ก็ให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ เสนอไปพร้อมกันด้วย

(3) ให้นำความในระเบียบข้อ 10 (6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้น เพื่อการอื่น เงินกู้ระยะปานกลาง เงินกู้ระยะยาว โดยอนุโลม

ข้อ 12 การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือพนักงาน ธ.ก.ส. ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสมาชิกผู้กู้ หนึ่ง กรรมการ ดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือพนักงาน ธ.ก.ส. โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็น หน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น หรือ ภาวะแห่งการผลิตที่ใช้ เงินกู้นั้นแสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุผลอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่

สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลด หรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 13 ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเงินกู้สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระหนี้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 14 ในปริมาณที่ค้ำกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์นั้นในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ช.ก.ส. มีสิทธิเข้าสำรวจผลผลิตของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลานในที่เก็บหรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 14 การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิก นั้น ๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณีที่สหกรณ์ ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้อ 13 ในกรณีจำเป็นสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ หรือ ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กูรายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินหรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตามในการชำระหนี้เงินกู้ นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระหนี้ สำนักงานของสหกรณ์ หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ 15 การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้

เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนที่ให้ชำระเงินกู้รายนั้นให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่นในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระต้นเงิน

ข้อ 16 ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามเงินต้นคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงินให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 18 การชำระดอกเบี้ยเงินกู้นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระเงินคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้ อนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นแต่สหกรณ์ด้วย

ข้อ 17 ในกรณีสหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราตามประกาศของสหกรณ์เป็นคราวไป โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 16 วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า

ข้อ 18 การผ่อนเวลาเมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจจะชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลาในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่าสมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้กรณีไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 19 การเรียกคืนเงินกู้ในกรณีใด ๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืน โดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค้ำจนถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืน โดยมีชกช่า

(1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้เงินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทาง เกษตรกรรมอันได้ผลดี ขึ้นทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ

(3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของ คณะกรรมการดำเนินการ

(4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 13 โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการ ดำเนินการเห็นสมควร

(5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับเงินกู้นั้นๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนด สำหรับงวดนั้นๆ โดยไม่มีเหตุ ซึ่ง คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 20 สหกรณ์จะออกสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงินดอกเบี้ยและค่าปรับ และการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใด ๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 21 สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดบัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัย ไม่พียงให้ผู้อื่นใช้สมุดบัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาดและทุกราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์หรือในการ ประชุมสมาชิกต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงิน เบิกเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่น ๆ สมาชิกต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วย ตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดบัญชีเงินกู้ไปด้วยสหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 22 เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ลงรายการต่างๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้งแล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้นเป็นผู้ลงรายมือชื่อในช่อง “ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์” กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่า ผู้ที่ลงชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 23 ถ้าสมุดบัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิก โดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ 50 บาท

ข้อ 24 เมื่อสมุดบัญชีเงินกู้ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า

ข้อ 25 สมาชิกที่มีหุ้นชำระเต็มมูลค่าเกินกว่า 10,000.- บาท สามารถนำหุ้นประกันหนี้เงินกู้ของตนเองได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของมูลค่าหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ทั้งนี้ จำนวนเงินกู้ต้องไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งจะต้องไม่สูงกว่า 50,000.- บาท

ข้อ 26 สมาชิกต้องถือหุ้นตามส่วนเงินกู้ในอัตรา ค่าหุ้น ต่อจำนวนเงินกู้ทุก ๆ หนึ่งพันบาทเศษของหนึ่งพันบาท ให้ถือเป็นห้าหุ้น เว้นแต่การกู้คราวนั้นสมาชิกผู้กู้ ขอรับเป็นวัสดุการเกษตร (ยาปราบศัตรูพืช ปุ๋ย ข้าวสาร ฯลฯ) ในห้วงเวลาการถือหุ้น ได้การชำระค่าหุ้นจะต้องชำระค่าหุ้นทุกคราวที่รับเงินกู้จากสหกรณ์ หากสัญญาผู้รายใดมีการรับเงินกู้หลายครั้งให้ชำระครบตามจำนวนที่ต้องถือในครั้งแรกที่รับเงินกู้

ประกาศ ณ วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2552

(ลงชื่อ) สำเนา ชื่นชอบ

(นายสำเนา ชื่นชอบ)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X11, X1, X3, X8, X2, X6, X10, X9, X4, X7, X5(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.771(a)	.595	.532	25,237.57146	2.123

a Predictors: (Constant), X11, X1, X3, X8, X2, X6, X10, X9, X4, X7, X5

b Dependent Variable: Y

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65542597858.332	11	5958417987.121	9.355	.000(a)
	Residual	44585450922.156	70	636935013.174		
	Total	110128048780.488	81			

a Predictors: (Constant), X11, X1, X3, X8, X2, X6, X10, X9, X4, X7, X5

b Dependent Variable: Y

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	137750.075	38239.960		3.602	.001
	X1	-190.453	314.303	-.052	-.606	.547
	X2	29.556	321.901	.008	.092	.927
	X3	372.660	1973.106	.016	.189	.851
	X4	874.974	350.896	.354	2.494	.015
	X5	.002	.133	.006	.017	.986
	X6	.136	.088	.171	1.544	.127
	X7	.690	.281	.617	2.456	.017
	X8	-.122	.150	-.108	-.811	.420
	X9	-.830	.465	-.235	-1.784	.079
	X10	-.108	.088	-.187	-1.232	.222
	X11	-9274.569	3787.451	-.252	-2.449	.017

a Dependent Variable: Y

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (เงินสด) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X11, X9, X7, X4(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.751(a)	.565	.542	24,950.53731	2.201

a Predictors: (Constant), X11, X9, X7, X4

b Dependent Variable:

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	62193291746.354	4	15548322936.589	24.976	.000(a)
	Residual	47934757034.134	77	622529312.132		
	Total	110128048780.488	81			

a Predictors: (Constant), X11, X9, X7, X4

b Dependent Variable: Y

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	155513.474	34452.927		4.514	.000
	X4	649.287	299.930	.263	2.165	.034
	X7	.507	.120	.454	4.212	.000
	X9	-.735	.327	-.208	4.514	.028
	X11	-10989.300	3434.567	-.298	-3.200	.002

a Dependent Variable: Y

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร)
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X10, X2, X1, X3, XX9, X8, X6, X4, X5, X7(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y2

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.973(a)	.946	.943	1,051.65057	.884

a Predictors: (Constant), X10, X2, X1, X3, XX9, X8, X6, X4, X5, X7

b Dependent Variable: Y2

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3673694262.438	10	367369426.244	332.170	.000(a)
	Residual	210134095.771	190	1105968.925		
	Total	3883828358.209	200			

a Predictors: (Constant), X10, X2, X1, X3, XX9, X8, X6, X4, X5, X7

b Dependent Variable: Y2

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	219.049	761.443		.288	.774
	X1	.795	8.157	.002	.097	.922
	X2	1.604	10.456	.003	.153	.878
	X3	-25.061	52.193	-.008	-.480	.632
	X4	36.572	18.691	.080	1.957	.052
	X5	-.036	.006	-.568	-5.970	.000
	X6	.021	.005	.101	3.929	.000
	X7	.277	.018	1.570	15.169	.000
	X8	-.001	.005	-.008	-.281	.779
	XX9	-.020	.004	-.171	-5.591	.000
	X10	-.002	.002	-.033	-1.117	.265

a Dependent Variable: Y2

การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร)
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อหาสมการสมการที่สมบูรณ์

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	XX9, X1, X2, X3, X6, X4(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y2

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.823(a)	.678	.668	2,539.09544	1.521

a Predictors: (Constant), XX9, X1, X2, X3, X6, X4

b Dependent Variable: Y2

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2633109259.387	6	438851543.231	68.071	.000(a)
	Residual	1250719098.822	194	6447005.664		
	Total	3883828358.209	200			

a Predictors: (Constant), XX9, X1, X2, X3, X6, X4

b Dependent Variable: Y2

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-4895.719	1703.089		-2.875	.004
	X1	-.124	19.338	.000	-.006	.995
	X2	-27.169	24.203	-.047	-1.123	.263
	X3	-187.239	124.663	-.062	-1.502	.135
	X4	475.438	28.758	1.040	16.532	.000
	X6	.059	.010	.277	5.943	.000
	XX9	-.026	.007	-.217	-3.575	.000

a Dependent Variable: Y2

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตร (วัสดุการเกษตร) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	XX9, X6, X4(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y2

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.819(a)	.671	.666	2,545.52497	1.533

a Predictors: (Constant), XX9, X6, X4

b Dependent Variable: Y2

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2607327971.941	3	869109323.980	134.128	.000(a)
	Residual	1276500386.268	197	6479697.392		
	Total	3883828358.209	200			

a Predictors: (Constant), XX9, X6, X4

b Dependent Variable: Y2

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-6556.528	1019.150		-6.433	.000
	X4	475.540	28.433	1.040	16.725	.000
	X6	.063	.010	.295	6.497	.000
	XX9	-.026	.007	-.214	-3.537	.001

a Dependent Variable: Y2

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นายวรกฤษ ชงภักดี
วัน เดือน ปี ที่เกิด	26 พฤศจิกายน 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

